

PREMIA TALLINNA KÜLMHOONE AS

**Majandusaasta aruanne
31. detsembril 2022 lõppenud aasta kohta**

Sisukord

Üldine informatsioon.....	3
Tegevusaruanne.....	4
Koondkasumiaruanne 31. detsembril 2022 lõppenud aasta kohta	8
Finantsseisundi aruanne seisuga 31. detsember 2022	9
Omakapitali muutuste aruanne 31. detsembril 2022 lõppenud aasta kohta.....	10
Rahavoogude aruanne 31. detsembril 2022 lõppenud aasta kohta.....	11
Raamatupidamise aastaaruande lisad.....	12
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	39

Üldine informatsioon

Juhatus	Aivar Aus
Nõukogu	Sergey Beskhmel'nitskii Andrei Beskhmel'nitskii, alates 17. veebruar 2022 Artūrs Čirjevskis, alates 17. veebruar 2022 Normunds Stanevics, kuni 16. veebruar 2022 Anna Temerova-Allena, kuni 16. veebruar 2022
Registrikood	10030700
Registrijärgne asukoht	Betooni 4, Tallinn, 11415, Eesti
Kontaktandmed	Telefon: +372 603 3800 Faks: +372 603 3801 E-post: premia@premia.ee Kodulehekülg: www.premia.ee
Põhitegevusalad	Jäätisetootmine Toidukaupade hulgimüük
Aruandeperiood	1. jaanuar 2022 – 31. detsember 2022
Audiitorettevõtja ja vastutava vandeaudiitori nimi ja aadress	Ernst & Young Baltic AS Audiitorettevõtja tegevusluba nr 58 Rävala 4, Tallinn 10143, Eesti Vastutav vandeaudiitor: Olesia Abramova, vandeaudiitor nr 561

Tegevusaruanne

Premia Tallinna Külmoone AS (edaspidi ka: ettevõtte või Premia TKH) on jäätise tootmise ja külmkauba hulgimüügiga tegelev ettevõtte, mis tegutseb peamiselt Balti riikides. Premia TKH gruppi (edaspidi: Premia grupp) kuuluvad lisaks Premia TKH-le ka Leedu tütarettevõtte AB Premia KPC ja Lätis asutatud AS Premia FFL. Mõlemad äriühingud kuuluvad 100% ettevõttele.

Premia Tallinna Külmoone AS (edaspidi ka: Premia TKH) kuulub jäätise- ja piimatööstuse kontserni, mida tuntakse nime all Food Union Group (edaspidi ka: grupp), kelle ainuaktsionär on Küprosel registreeritud ettevõtte Food Union Holding (CY) Company Limited.

Premia TKH jäätiste ajalugu ulatub aastasse 1956, mil Tallinnas alustati jäätise tootmisega. Ettevõtte tuntumad kaubamärgid on Premia, Eriti Rammus, Väike Tom, Regatt ja Vana Toomas. Läti turul on tuntuim Klasika kaubamärk ning Leedu turul on tuntumad kaubamärgid Klasika, Jocker ja Bravo.

Ettevõtte kaubamärki kandvad jäätised ei sisalda säilitusaineid, transrasvhappeid ega kunstlikke lõhna- ja maitseaineid. Enam kui pool Tallinnas toodetavatest jäätistest läheb ekspordiks Läti, Leetu ja Soome.

Ülevaade ettevõtte äritegevuse arengust, positsioonist ja tulemustest

Kõige olulisemad riskid, millega Eesti majandus ja ettevõtte on 2022. aastal kokku puutunud, on olnud seotud geopoliitilise ebakindlusega. Ukrainas puhkenud sõda tõi kaasa hinnatõusu, halvas Eesti majanduskasvu ning kergitas energia ja teiste toorainete hindu.

Statistikaameti viimaste andmete põhjal langes Eesti majandus 2022. aasta kolmandas kvartalis kiire hinnatõusu tulemusena 2,4%. Suurima negatiivse panuse andsid põllumajandus ja energiahindade tõus. 2022. aastal kerkis tarbijahinnaindeks 2021. aasta keskmisega võrreldes 19,4%. Aastases võrdluses tõusis elektri hind 94,4%, gaasi oma 123,8%, tahkekütused 73,5% ning soojusenergia 49,1%.

Energiahindade tõusust alguse saanud inflatsioon mõjutas aasta teises pooles ka teisi valdkondi, mis omakorda tingis toidu ja mittealkohoolsete jookide tootmishinna 19,9% tõusu.

Vähendamaks energiahindade negatiivset mõju ettevõtte kasumlikkusele, sõlmis Premia TKH 1. juunil 2022 Eesti Energia AS-iga fikseeritud hinnaga elektrilepingu, mis kehtib kuni 2027. aastani.

Energia- ja toorainekulude kasvu negatiivseid mõjusid on leevendanud toodete hindade tõstmine 2022. aasta esimeses ja neljandas kvartalis.

Gaasivarustus oli samuti ohus ning seetõttu otsustati investeerida ca 40 000 eurot, et ehitada koostöös Alexelaga välja isiklik gaasivarustusüsteemi. Süsteem koosneb gaasimahutist, mis asub ettevõtte territooriumil ja on ühendatud maa-aluse torujuhtme kaudu Alexela tanklaga. See võimaldab ettevõttel osta ja hoiustada gaasi (nii maa- kui ka vedelgaasi) oma territooriumil ning olla gaasitarbimise osas paindlik – süsteemi saab mõne tunni jooksul tagasi maagaasile ümber lülitada. 2022. aastal on vedelgaasi hind olnud maagaasi omast madalam, mis võimaldas ettevõttel oma kulusid vähendada.

Aastatel 2021-2022 investeeris ettevõtte kokku 403 669 eurot uue juhtimissüsteemi väljatöötamisse ja juurutamisse. Süsteemi näol on tegemist Microsoft Dynamicsi uusima lahendusega, mis põhineb pilvepõhistel rakendustel ning võimaldab ettevõttele tõhusamat protsessihaldust ja ligipääsu kõikide protsesside reaalaajaandmetele.

2021.-2022. aastal läbis ettevõtte sõltumatu teenusepakkuja BRCSG auditi, mille tulemusel omistati Premia TKH-le 2022. aasta oktoobris rahvusvaheline toiduohutussertifikaat.

Rahvusvahelise toiduohutuse standardi eesmärk on hinnata toodete ja protsesside vastavust toiduohutust ja kvaliteeti puudutavatele nõuetele. IFS-i Food Standard kehtib tarnijatele kõigis toidu töötlemise etappides pärast põllumajandust. Standard vastab ülemaailmse toiduohutuse algatuse (GFSI) kriteeriumitele.

Standardi juhiste järgimine aitab ettevõttel:

- soodustada tooteohutuse kultuuri arengut, mis aitab vastata tarbijate nõudmistele ja järgida valdkonna parimaid tavasid;
- arendada ja hallata juhtimissüsteemi, mis vastab paremini toidu kvaliteeti ja ohutust puudutavatele nõuetele ning õigusnormidele, mis kehtivad riikides, kus valmistooted tarbitakse. See annab Premia TKH-le uusi võimalusi ekspordi oluliseks suurendamiseks uute turgude arvelt juba 2023. ja 2024. aastal;
- luua ettevõttes uued tööriistad toiduohutuse parandamiseks ning vahendid toiduohutusunõuete järgimise tulemuslikumaks jälgimiseks ja mõõdistamiseks;
- hõlbustada tootmisjäätmete, toodete ümbertöötlemise ja tagasikutsumise vähendamist.

Tegevusaruanne (jätkub)

Ettevõtte portfelli edasiseks arendamiseks tõi Premia TKH 2022. aasta kevadel turule 13 uut jäätist olemasolevate kaubamärkide alt, kaks kõrgkuumutatud (UHT) piima kevadel ja ühe sügisel ning ühe Väikse Tomi kohukese samuti sügisel.

Premia TKH on endiselt üks populaarsemaid jäätisetootjaid Eestis. Nielsen'i turu-uuringu kohaselt olid Eesti populaarseimad jäätisebrandid aastatel 2020-2022 Eriti Rammus, Premia ja Väike Tom. Kõik kolm kaubamärki kuuluvad Premia TKH-le.

2022. aastal teenis ettevõtte 5 179 186 eurot (2021: 7 105 441 eurot) puhaskasumit ja nende EBITDA oli 6 194 188 eurot (2021: 6 346 049 eurot). EBITDA leidmiseks korrigeeritakse ärikasumit intressitulude, põhivara kulumi ja väärtuse languse, trahvide ja viiviste ning muude äritulude/(-kuludega).

Ettevõtte müügitulu tõusis 2022. aastal 2021. aastaga võrreldes 9%, küündides 38 364 579 euronit (2021: 35 186 208 eurot).

2022. aasta 31. detsembri seisuga oli ettevõtte varade kogumaht 44 274 970 eurot (31. detsember 2021: 39 489 403 eurot) ja omakapital kokku 36 886 397 eurot (31. detsember 2021: 31 707 211 eurot). Majandusaasta aruandes esitatud info ettevõtte finantsseisundi, arengu ja tulemuslikkuse kohta vastab juhtkonna ootustele.

Ettevõtte investeeringud materiaalsesse ja immateriaalsesse põhivaras (sh kapitalirent) moodustasid 2022. aastal 1 397 244 eurot (sh kajastatud vara kasutusõigus) (2021: 745 156 eurot).

Alltoodud tabelis on näidatud ettevõtte peamised suhtarvud 2022. ja 2021. aastal:

	2022	2021
	EUR	EUR
Müügitulu	38 364 579	35 186 208
Brutokasum	12 143 595	12 714 298
Puhaskasum	5 179 186	7 105 441
Varad kokku	44 274 970	39 489 403
Omakapital	36 886 397	31 707 211
EBITDA	6 194 188	6 346 049
Käibekapital	14 659 036	10 195 093
Brutomarginaal %	32%	36%
EBITDA marginaal %	16%	18%
Puhaskasumi marginaal %	13%	20%
Omakapitali määr %	83%	80%
Varade tootlus (ROA) %	12%	20%
Omakapitali tootlus (ROE) %	15%	25%

· EBITDA = ärikasum korrigeerituna intressitulude, põhivara kulumi ja väärtuse languse, trahvide ja viiviste ning muude äritulude/(-kuludega)

· Käibekapital = käibevara – lühiajalised kohustised

· Brutomarginaal = brutokasum / puhastulu x 100%

· EBITDA marginaal = EBITDA / puhastulu x 100%

· Puhaskasumi marginaal = puhaskasum / puhastulu x 100%

· Omakapitali määr = omakapital / varad kokku x 100%

· ROA = puhaskasum / varade keskmine maksumus x 100%

· ROE = puhaskasum / omakapitali keskmine väärtus x 100%

Peamised riskid ja ebakindluse allikad

Ettevõtte tegevusega kaasnevad mitmed finantsriskid: intressirisk, krediidirisk ja likviidsusrisk. Ettevõtte riskijuhtimise süsteem keskendub finantsturgude ettearvamatusetele ning püüab minimeerida selle võimalikke negatiivseid mõjusid ettevõtte finantstulemustele.

Ettevõtte finantsriskide juhtimise eesmärgid ja põhimõtteid, sealhulgas ettevõtte riskipositsiooni seoses finantsriskidega, on kirjeldatud täpsemalt raamatupidamise aastaaruande lisas 3.

Tegevusaruanne (jätkub)

Ettevõtte edasine areng

2023. aastasse siseneti mõnevõrra ettevaatliku eelarvega, sest toormehinnad on ettearvamatud ning kõhklusi tekitab ka energiaallikate kättesaadavus ja palgasurve.

Eesmärk on hoida jäätise turuosa 40-41% juures ning laiendada piimatoodete sortimenti. Ettevõtte plaanib kevadel turule tuua 10 uut jäätist (sh laktoosivaba vanillijäätis) ja kaks uut jogurtijooki. Suvisteks massiüritusteks on kavandatud tavapärased jäätise reklaamikampaaniad.

Külmkauba turu kasvu tõttu plaanib ettevõtte 2023. aasta kevadel Eestis turule tuua kolm uut pooltoodet. Premia TKH meeskond on tegelemas külmkauba sortimendi mitmekesistamisega.

Juhtkonna plaane tooteportfelli mitmekesistamiseks toetab ka ettevõtte tootmisvõimaluste järjepidev arendamine.

2023. aastal on plaanis lõpule viia kahe tehasekompleksis asuva külmutusseadme automatiseerimine. Kokku investeeriti automatiseerimisprojekti 140 000 eurot.

Samuti on aastal 2023 kavas alustada toormelao ehitamist aadressil Peterburi tee 42, mille kavandavate investeeringute kogumaht ulatub 50 000 euron.

Ehkki juhtkond rakendab oma äritegevuses kulude kärpimise strateegiat, on eelarvesse sisse arvestatud, et 2023. aastal oleks vaja palkade tõstmisega jätkata. Ülejäänud kulusid (nt energia, toorained) peab juhtkond järgmiseks 12 kuuks fikseerituks ning nende kasvu ette ei näe. Seega ei ole juhtkonnal praeguse seisuga plaanis tõsta ka Premia TKH toodete hindu.

Pidevalt otsitakse võimalusi pakendites kasutatavate materjalide asendamiseks keskkonnasõbralikumate alternatiividega.

Äritegevuse hooajalisus/tsüklilisus

Jäätis on oma olemuselt väga hooajaline toode, mistõttu tootmine suureneb alates jaanuarist, kui hakatakse koguma varusid plaani täitmiseks, ning väheneb septembris käsikäes nõudluse vähenemisega.

Et olla paindlik ja tegevuslikult tõhus, palkab ettevõtte märtsis ja aprillis umbes 40 inimese jagu lisatööjõudu.

Olulised keskkonna- ja sotsiaalsed mõjud

Ettevõtte keskendub kõigis oma igapäevastes tegevustes keskkonnakaitsele ning püüab minimeerida oma tegevuse mõju keskkonnale. Seetõttu on kasutanud ettevõtte juba kaks aastat aktiivselt rohelist energiat, mis on võimaldanud vähendada ettevõtte aastast CO₂ heidet 35 700 tonni võrra.

Ettevõttel on juurdepääs veele oma puurkaevu näol ning pesemisprotsesse juhivad CIP-süsteemid, mis välistavad vee saastumise. Keskkonnamõju vähendatakse ka rasvapüüduuri kasutamise abil, mis eemaldab reoveest rasva.

Premia TKH teeb aktiivselt koostööd OÜ-ga Eesti Pakendiringlus, et sorteerida, koguda ja pressida vanapaberist ja kartongist jäätmeid. Pärast töötlemist saadetakse pressitud ja puhtad materjalid ringlusse, mis võimaldab ettevõttel teenida aastas umbes 8 000 eurot lisatulu.

Premia TKH mõistab oma sotsiaalset vastutust ühiskonna ees ning püüab toetada igati sõbralikke ja terveid suhteid ning positiivset ellusuhtumist oma partnerite, töötajate, valitsuse ja kodanikuühiskonnaga.

Ettevõtte ei investeeri mitte ainult oma olemasolevate toodete ohutusse, vaid panustab ka tarbijate jaoks tervislikumate toodete väljatöötamisse, nagu näiteks madala rasvasisaldusega, vähem suhkrut sisaldavad ja laktoosivabad tooted. Lisaks, et saavutada laiemat mõju erinevatele ühiskonnagruppidele, toetab ettevõtte igal aastal Eestis ka umbes sadat väiksemat spordi- ja kultuurisündmust.

Aktsiakapital

2022. aastal ei toimunud Premia Tallinna Külkhoone AS-i aktsiakapitalis muutusi (vt lisa 23).

Nõukogu

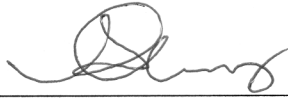
Nõukogu koosseisus on toimunud muudatusi (vt lk 3).

Tegevusaruanne (jätkub)

Sündmused pärast aruandekuupäeva

Kui lisas 28 avaldatud informatsioon välja arvata, ei ole toimunud pärast aruandekuupäeva muid olulisi sündmusi, mis võiksid käesoleva raamatupidamise aastaaruande mõistmist mõjutada.

Juhatuse määrusega:

Aivar Aus
Juhatuse esimees

Tallinn, 31. märts 2023

Koondkasumiaruanne 31. detsembril 2022 lõppenud aasta kohta

	Lisa	2022 EUR	2021 EUR
Müügitulu	5	38 364 579	35 186 208
Müüdnud toodangu kulu	6	(26 220 984)	(22 471 910)
Brutokasum		12 143 595	12 714 298
Müügi- ja turustuskulud	7	(5 272 022)	(5 079 431)
Üldhalduskulud	8	(1 909 844)	(1 891 967)
Muud äritulud	9 (a)	356 271	269 301
Muud ärikulud	9 (b)	(59 834)	(81 988)
Muud kasumid/(kahjumid), neto	10	27 050	1 330 675
Äri kasum		5 285 216	7 260 888
Finantskulud	12	(106 030)	(155 447)
Kasum enne tulumaksu		5 179 186	7 105 441
Tulumaksukulu		-	-
Aruandeaasta kasum		5 179 186	7 105 441
Muu koondkasum		-	-
Aruandeaasta koondkasum kokku		5 179 186	7 105 441

Lisad lehekülgedel 12–37 moodustavad majandusaasta aruande lahutamatu osa.

Finantsseisundi aruanne seisuga 31. detsember 2022

Varad	Lisa	31. detsember 2022 EUR	31. detsember 2021 EUR
Põhivara			
Immateriaalne põhivara	17	10 788 599	10 669 419
Materiaalne põhivara	15	6 369 739	6 314 170
Kinnisvarainvesteeringud	16	4 000 000	3 543 806
Investeeringud tütarettevõtetesse	18	3 192 117	3 657 034
Põhivara kokku		24 350 455	24 184 429
Käibevara			
Varud	20	3 651 409	3 177 638
Laenunõuded	19	12 446 053	8 870 957
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	21	2 482 761	1 836 858
Raha ja pangakontod	22	1 344 292	1 419 521
Käibevara kokku		19 924 515	15 304 974
Varad kokku		44 274 970	39 489 403
Omakapital ja kohustised			
Aktiivkapital	23	2 561 760	2 561 760
Ülekurss		3 131 671	3 131 671
Kohustuslik reservkapital		389 001	389 001
Jaotamata kasum		30 803 965	25 624 779
Omakapital kokku		36 886 397	31 707 211
Kohustised			
Pikaajalised kohustised:			
Laenukohustised	24	2 123 094	2 672 311
Pikaajalised kohustised kokku		2 123 094	2 672 311
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	24	606 690	613 560
Võlad tarnijatele ja muud võlad	25	4 658 789	4 496 321
Lühiajalised kohustised kokku		5 265 479	5 109 881
Kohustised kokku		7 388 573	7 782 192
Omakapital ja kohustised kokku		44 274 970	39 489 403

Lisad lehekülgedel 12–37 moodustavad majandusaasta aruande lahutamatu osa.

Omakapitali muutuste aruanne 31. detsembril 2022 lõppenud aasta kohta

	Aktiakapital	Ülekurss	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Omakapital kokku
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Saldo seisuga 31. detsember 2020	2 561 760	3 131 671	389 001	18 519 338	24 601 770
Aruandeaasta kasum	-	-	-	7 105 441	7 105 441
Muu koondkasum	-	-	-	-	-
Koondkasum kokku	-	-	-	7 105 441	7 105 441
Saldo seisuga 31. detsember 2021	2 561 760	3 131 671	389 001	25 624 779	31 707 211
Aruandeaasta kasum	-	-	-	5 179 186	5 179 186
Muu koondkasum	-	-	-	-	-
Koondkasum kokku	-	-	-	5 179 186	5 179 186
Saldo seisuga 31. detsember 2022	2 561 760	3 131 671	389 001	30 803 965	36 886 397

Lisad lehekülgedel 12–37 moodustavad majandusaasta aruande lahutamatu osa.

Täiendav informatsioon omakapitali kohta on toodud lisas 23.

Rahavoogude aruanne 31. detsembril 2022 lõppenud aasta kohta

	Lisa	2022 EUR	2021 EUR
Rahavood äritegevusest			
Kasum enne tulumaksu		5 179 186	7 105 441
<u>Korrigeerimised:</u>			
- Materiaalse põhivara kulum	15	1 012 876	939 052
- Immateriaalse põhivara kulum	17	203 226	319 977
- Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutus	16	(456 194)	(1 316 481)
- (Kasum) materiaalse põhivara müügist	15	(35 773)	(14 194)
- Muutused ebatõenäoliselt laekuvate nõuete katteks moodustatud eraldises		1 115	(243)
- Viitvõlgade muutus	25	18 338	(178 157)
- Tütarettevõttesse tehtud investeeringute väärtuse langus	10	464 917	-
- Intressitulu	9 (a)	(316 161)	(164 300)
- Intressikulu	12	64 617	73 658
		6 136 147	6 764 753
Käibekapitali muutused:			
Varud		(473 771)	(307 235)
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded		(647 018)	(119 612)
Võlad tarnijatele ja muud võlad		144 131	1 499 225
Äritegevuse rahavood		5 159 489	7 837 131
Rahavood äritegevusest kokku		5 159 489	7 837 131
Rahavood investeerimistegevusest			
Põhivara omandamine		(1 318 248)	(651 500)
Laekunud põhivara müügist	15	42 166	15 236
Laenude tagasimaksed	27 (iii)	1 330 000	1 990 000
Antud laenud	27 (iii)	(4 880 000)	(7 840 000)
Laekunud intressid	27 (iii)	291 065	149 737
Rahavood investeerimistegevusest kokku		(4 535 017)	(6 336 527)
Rahavood finantseerimistegevusest			
Ostuõigusega rendikohustiste intressimaksed	24 (viii)	(6 611)	(7 540)
Ostuõiguseta rendikohustiste intressimaksed	24 (viii)	(58 006)	(66 118)
Ostuõigusega rendikohustiste tagasimaksed	27 (viii)	(106 311)	(137 017)
Ostuõiguseta rendikohustiste tagasimaksed	27 (viii)	(528 773)	(503 521)
Rahavood finantseerimistegevusest kokku		(699 701)	(714 196)
Raha ja rahalähendite muutus		(75 229)	786 408
Raha ja rahalähendid perioodi alguses		1 419 521	633 113
Raha ja rahalähendid perioodi lõpus	22	1 344 292	1 419 521

Lisad lehekülgedel 12–37 moodustavad majandusaasta aruande lahutamatu osa.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

1 Üldine informatsioon

Juhatus kinnitas käesoleva raamatupidamise aastaaruande 31. märtsil 2023. Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule kiidab majandusaasta aruande heaks ettevõtte nõukogu ja kinnitab aktsionäride üldkoosolek.

Aktsionäride üldkoosolekul on ettevõtte aktsionäridel õigus raamatupidamise aastaaruande kirjete õigsust vaidlustada ja raamatupidamise aastaaruande kinnitamine edasi lükata.

Asukohamaa

Premia Tallinna Külkhoone AS (edaspidi ka: Premia TKH) kuulub jäätise- ja piimatööstuse kontserni, mida tuntakse nime all Food Union Group (edaspidi ka: grupp).

2022. ja 2021. aasta 31. detsembri seisuga oli Premia TKH ainuaktsionäriks Food Union Holding (CY) Company Limited, mis omakorda kuulus 100% Briti Neitsisaartel asutatud ettevõttele Food Union (EE) Limited. Grupi enamusaktsionärideks on Briti Neitsisaartel registreeritud Delpin Consultants Limited ja Tayen Ventures Limited ning Hongkongis registreeritud Meridian Capital (HK) Limited (alates 30. september 2021).

2022. ja 2021. aasta 31. detsembri seisuga olid tegelike tulusaajate osalused järgmised: Askar Alshinbayev 28,66%, Yevgeniy Feld 28,66% ja Andrei Beskhmelnytsky 34,63%. Teised omanikud kontrollisid individuaalselt vähem kui 10% aktsiatest.

Põhitegevus

Ettevõtte põhitegevusalad on eelmise aastaga võrreldes samad: jäätise tootmine ning jäätise, piimatoodete ja sügavkülmutatud kaupade hulgimüük.

2 Koostamise alused

Ettevõtte raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavalt Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu (IASB) välja antud rahvusvahelistele finantsaruandlusstandarditele (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu (EL) poolt.

Tegemist on ettevõtte konsolideerimata raamatupidamise aastaaruandega. Premia TKH ei koosta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, kuna seda teeb emaettevõtte Food Union Holding (CY) Company Limited. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega on võimalik tutvuda emaettevõtte registreeritud aadressil.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud kinnisvarainvesteeringute puhul, mis on kajastatud õiglases väärtuses.

Raamatupidamise aastaaruande koostamine kooskõlas IFRS-iga nõuab teatud oluliste arvestushinnangute kasutamist. Samuti nõuab see juhtkonnalt IFRS-i kohaste arvestuspõhimõtete rakendamisel teatud otsuste langetamist. Valdkonnad, mis on olulisel määral hinnangulised või keerukad, ning valdkonnad, mille puhul eeldustel ja hinnangutel on raamatupidamise aastaaruandele oluline mõju, on avaldatud lisas 4.

Ettevõtte arveldusvaluuta ja käesoleva raamatupidamise aastaaruande esitusvaluuta on euro (EUR). Teatavad käesolevas aruandes sisalduvad rahasummad, protsendid ja muud arvud on ümardatud. Seepärast ei pruugi tabelites toodud summad mõnikord võrrelda nendele eelnevate arvude aritmeetilise summaga ning tekstis ja tabelites väljendatud protsendid ei pruugi alati anda kokku 100%. Perioodidevahelised saldode muutused arvutatakse eurosendi täpsusega ja ümardatakse lähima euron.

Raamatupidamise aastaaruande aruandeperiood on 1. jaanuarist 2022 kuni 31. detsembrini 2022.

Kui võrdlusandmed, mis ei mõjuta eelmise aasta tulemust ega omakapitali positsiooni, on ümberliigitatud, esitatakse sellekohased selgitused kas vastavate arvestuspõhimõtete all või asjakohases raamatupidamise aastaaruande lisas.

Kohaldatavad arvestuspõhimõtted on kooskõlas eelmise majandusaasta arvestuspõhimõtetega.

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

2.1. Oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõte

Uute või muudetud IFRS-ide ja tõlgenduste rakendamine

Järgmised uued või muudetud IFRS-id ja tõlgendused muutusid kohustuslikuks küll alates 2022. aasta 1. jaanuarist, kuid ettevõtte äritegevusele ega käesolevale raamatupidamise aastaaruandele olulist mõju ei avalda:

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2022 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. IASB on andnud välja IFRS-ide väikesemahulised muudatused:

- **IFRS 3 „Äriühendused“ muudatustega** uuendatakse standardis olevat viidet IASB finantsaruandluse kontseptuaalsele raamistikule nii, et eelmise versiooni asemel viidatakse kehtivale ehk 2018. aasta versioonile, ilma et muudetaks oluliselt äriühenduste kajastamise nõudeid.
- **IAS 16 „Materiaalsed põhivarad“ muudatustega** keelatakse ettevõttel sellise tulu mahaarvamine materiaalse põhivara soetusmaksumusest, mis saadakse toodetud toodete müümisest perioodil, kui ettevõtte tegeleb veel vara juhtkonna poolt ette nähtud asukohta ja tööseisundisse viimisega. Sellise tulu ja seotud kulud kajastab ettevõtte kasumiaruandes.
- **IAS 37 „Eraldised, tingimuslikud kohustised ja tingimuslikud varad“ muudatustega** täpsustatakse, milliseid lepingu täitmisega seotud kulusid peab ettevõtte lepingu kahjulikkuse hindamisel arvesse võtma. Muudatuses selgitatakse, et kaupade tarnimise või teenuste osutamise lepinguga otseselt seotud kulutused hõlmavad ka otseselt lepingulistele tegevustele jaotatud kulutusi.
- **Iga-aastaste parandustega ajavahemikuks 2018–2020** tehakse väiksemaid muudatusi standardites IFRS 1 „Rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite esmakordne kasutuselevõtt“, IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ ja IAS 41 „Põllumajandus“ ning IFRS 16 „Rendiarvestus“ näidetes.
- **IFRS 16 „Rendiarvestus“ muudatus: COVID-19-ga seotud rendihinna alandamine pärast 30. juunit 2021.** Muudatus kohaldatakse 1. aprillil 2021 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine, sh finantsaruannete puhul, mis polnud muudatuse kuupäeva seisuga veel kinnitatud. 2021. aasta märtsis muutis IASB IFRS 16 kohaselt lubatud lihtsustuse tingimusi, millega võimaldati rentnikel loobuda IFRS 16 nõuete rakendamisest rendilepingute muutmise kajastamisel otseselt COVID-19 pandeemiast tingitud rendihinna alandamise puhul. Muudatuse tulemusena on nüüd võimalik kõnealust lihtsustust kasutada vaid juhul, kui rendimaksete vähendamine mõjutab ainult makseid, mis kuulusid algselt tasumisele hiljemalt 30. juunil 2022, ning kõik muud lihtsustuse kasutamise tingimused on täidetud.

Juhtkond on hinnanud IFRS-i muudatuste võimalikku mõju ning jõudnud järeldusele, et ettevõtte raamatupidamise aastaaruandele need mingit mõju ei avalda.

Uued standardid ja tõlgendused, mis on vastu võetud ja muutuvad kohustuslikuks kõigile 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele või mida EL ei ole veel heaks kiitnud:

- IAS 1 ja IFRS-ide rakendusjuhendi nr 2 muudatused: arvestusmeetodite avalikustamine (peamiste arvestusmeetodite asemel tuleb avalikustada arvestusmeetodeid käsitlev oluline teave)
- IAS 8 muudatused: arvestushinnangute mõiste (vahe tegemine arvestusmeetodite muutuste ja arvestushinnangute muutuste vahel)
- IAS 12 muudatused: edasilükkunud tulumaks, mis on seotud ühest tehingust tulenevate varade ja kohustistega (edasilükkunud tulumaksu tasumine tehingutelt, nagu rendid ja eemaldamise kohustused)
- IFRS 16 muudatused: rendikohustised müügi-tagasirendi tehingutes (müügi-tagasirendi tehingud)
- IAS 1 muudatused: kohustiste liigitamine lühi- või pikaajalisteks (kohustiste liigitamine lühi- või pikaajalisteks vastavalt aruandeperioodi lõpus kehtivatele õigustele)

Järgmised muudatused ei ole ettevõtte äritegevuse seisukohast olulised ning ei tohiks seega raamatupidamise aastaaruandele mingit mõju avaldada.

- IFRS 17 „Kindlustuslepingud“
- IFRS 10 „Konsolideeritud finantsaruanded“ ja IAS 28 „Investeeringud sidus- ja ühisettevõtetesse“ muudatused: varade müügi ja üleandmise tehingud investori ning tema sidus- või ühisettevõtete vahel

Eeltoodud muudatused ei tohiks ettevõtte raamatupidamise aastaaruandele mingit mõju avaldada.

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

2.1. Oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõte (jätkub)

Valuutaarvestus

Ettevõtte raamatupidamise aastaaruandes kajastatud kirjeid mõõdetakse ettevõtte esmase majanduskeskkonna valuutas (arvestusvaluuta). Raamatupidamise aastaaruanne on esitatud eurodes (€), mis on ettevõtte arveldusvaluuta.

Välisvaluutatehingud arvestatakse ümber arvestusvaluutasse, kasutades tehingu kuupäeval või ümberhindamise hetkel kehtinud valuutakursse. Selliste tehingute arveldamisest ning välisvaluutas fikseeritud rahaliste varade ja kohustiste valuutakursside ümberarvestusest tulenevad kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse kasumiaruandes.

Jooksev ja edasilükkunud tulumaks

Perioodi maksukulu sisaldab jooksvat ja edasilükkunud tulumaksu. Makse kajastatakse kasumiaruandes, välja arvatud juhul, kui need on seotud muus koondkasumis või otse omakapitalis kajastatud kirjetega. Sellisel juhul kajastatakse ka makse muus koondkasumis või otse omakapitalis.

Vastavalt Eesti Vabariigi seadustele ei maksa Eesti ettevõtted kasumilt tulumaksu. Selle asemel maksavad ettevõtted tulumaksu dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Kehtiv maksumäär oli 20/80 väljamakstud netodividendidest. Kuna tulumaksu tasutakse dividendidelt, mitte kasumilt, ei teki ajutisi erinevusi varade ja kohustiste maksustamis- ning bilansiliste väärtuse vahel, mis võiksid põhjustada edasilükkunud tulumaksuvarasid ja -kohustisi.

Alates 2020. aastast on võimalik rakendada dividendide väljamaksetele maksumäära 14/86. Seda soodsamat maksumäära saab kasutada dividendimaksele, mis ulatub kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamakseni, mis on maksustatud 20/80 maksumääraga. Kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendimakse arvestamisel on 2018. aasta esimene arvesse võetav aasta.

Dividendidelt makstav tulumaks kajastatakse koondkasumiaruandes tulumaksukuluna ning finantsseisundi aruandes kohustisena dividendide väljakuulutamise hetkel, sõltumata perioodist, mille eest dividendid välja kuulutatakse või millal tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Finantsvarad

Liigitamine

Ettevõtte liigitab oma finantsvarad järgmistesse mõõtmiskategooriatesse: need, mida mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses, ning need, mida mõõdetakse õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande. Finantsvarade liigitamine ja mõõtmine sõltub (i) ettevõtte ärimudelil seotud varade portfelli haldamisel ning (ii) vara rahavoogude tingimustest. Esmasel arvelevõtmisel võib ettevõtte määrata finantsvara, mis muidu vastab korrigeeritud soetusmaksumuses mõõtmise või õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande kajastamise nõuetele, pöördumatult õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavaks, kui see kõrvaldab või vähendab oluliselt arvestuse mittevastavust, mis muidu tekiks.

Kajastamine ja kajastamise lõpetamine

Kõik finantsvarade ostud ja müügid, mille tingimuste kohaselt antakse vara üle kas õigusaktides kehtestatud või konkreetsetel turul kokkuleppeliselt kujunenud aja jooksul („tavapärasel turutingimusel“ toimuv ost ja müük), kajastatakse tehingupäeval, milleks on kuupäev, mil ettevõtte kohustub finantsinstrumendi üle andma. Kõik muud ostud ja müügid kajastatakse siis, kui ettevõtte saab instrumendi lepinguline osapool. Finantsvarade kajastamine lõpetatakse, kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele on lõppenud või on üle antud ja ettevõtte on üle andnud sisuliselt kõik omandiga seonduvad riskid ja hüved.

Mõõtmine

Finantsvarad kajastatakse esmasel arvelevõtmisel õiglases väärtuses, millele on lisatud finantsvarade puhul, mida ei kajastata õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande, ka otseselt finantsvara omandamisega seotud tehingukulutused. Õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavate finantsvarade tehingukulutused kajastatakse kuluna kasumiaruandes. Õiglast väärtust esmasel arvelevõtmisel näitab kõige paremini tehingu hind. Kasum või kahjum kajastatakse esmasel arvelevõtmisel vaid juhul, kui õiglase väärtuse ja tehingu hinna vahel esineb vahe, mida saab tõendada sama instrumendi teiste jälgitavate turutehingutega või hindamismeetodiga, milles kasutatakse üksnes jälgitavate turgude andmeid. Hindamisel, kas finantsvara rahavood koosnevad ainult põhiosa ja intressi maksetest, käsitletakse varjatud tuletisinstrumente sisaldavaid finantsvarasid ühtse tervikuna.

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

2.1. Oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõte (jätkub)

Finantsvarad (jätkub)

Võlainstrumentid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub ettevõtte ärimudelist vara haldamisel ning vara rahavoogude tingimustest. Ettevõtte liigitab oma võlainstrumentid kolme mõõtmiskategooriasse:

Korrigeeritud soetusmaksumus: varasid, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood koosnevad ainult põhiosa ja intressi maksetest, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Intressitulu nendelt finantsvaradelt kajastatakse muude tulude all. Kajastamise lõpetamisest tulenev kasum või kahjum kajastatakse otse kasumiaruandes muu kasumi/kahjumi all koos kursikasumite ja -kahjumitega. Kahjum vara väärtuse langusest kajastatakse kasumiaruandes eraldi real. Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad koosnevad rahast ja rahalähenditest, hoiustest, mille esialgne tähtaeg on üle 3 kuu, nõuetest ostjate vastu ja muudest nõuetest ning korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavatest finantsvaradest.

Õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande: varasid, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ja müümiseks ning mille rahavood koosnevad ainult põhiosa ja intressi maksetest, kajastatakse õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande. Bilansilise väärtuse muutused kajastatakse läbi koondkasumiaruande, välja arvatud väärtuse langusest tulenev kasum või kahjum, intressitulu ning kursikasumid ja -kahjumid, mis kajastatakse kasumiaruandes. Finantsvara kajastamise lõpetamisel liigitatakse varem koondkasumiaruandes kajastatud kumulatiivne kasum või kahjum omakapitalist ümber kasumiaruandesse ning kajastatakse muus kasumis/kahjumis. Intressitulu nendelt finantsvaradelt kajastatakse muude tulude all. Kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse muude kasumite/kahjumite all ning väärtuse langusega seotud kulud kasumiaruandes eraldi real.

Õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande: varasid, mis ei vasta soetusmaksumuses ega õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande kajastamise kriteeriumitele, kajastatakse õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande. Kasum või kahjum muutusega läbi kasumiaruande kajastatavatelt võlainstrumentidelt kajastatakse vastava perioodi kasumiaruandes muude kasumite/kahjumite all netosummas.

Väärtuse langus – laenude allahindlus eeldatavate krediidikahjude puhul

Ettevõtte hindab ettevaatavalt korrigeeritud soetusmaksumuses ja õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande kajastatavate võlainstrumentide (sh laenude) ning laenukohustustest ja finantsgarantiilepingutest tuleneva riskipositsiooni eeldatavat krediidikahju. Ettevõtte mõõtab eeldatavat krediidikahju ja kajastab asjakohase alahindluse igal aruandekuupäeval. Eeldatava krediidikahju mõõtmisel võetakse arvesse: (i) erapooletut ja tõenäosusega kaalutud summat, mille määramisel hinnatakse mitmeid võimalikke erinevaid tulemusi, (ii) raha ajaväärtust ning (iii) aruandeperioodi lõpus ilma liigsete kulude või pingutusteta kättesaadavat mõistlikku ja põhjendatud informatsiooni minevikus toimunud sündmuste, praeguste tingimuste ja tulevikuprognoside kohta.

Finantsvarade bilansilist väärtust vähendatakse allahindluse kontot kasutades ning kahjusumma kajastatakse kasumiaruandes finantsvarade väärtuse langusest tulenevate kahjumite all. Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad võlainstrumentid on esitatud bilansis ilma eeldatava krediidikahju katteks tehtava allahindlusega. Laenukohustuste ja finantsgarantiilepingute puhul kajastatakse bilansis kohustistena eraldi eeldatava krediidikahju eraldi. Õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande kajastatavate võlainstrumentide puhul kajastatakse eeldatava krediidikahju ulatuses allahindlus kasumiaruandes ning see mõjutab muu koonkasumi koosseisus kajastatud õiglases väärtuses kasumit või kahjumit, mitte nende instrumentide bilansilist väärtust.

Eeldatavat kahju kajastamisel ja mõõtmisel kasutatakse kas üldist või lihtsustatud lähenemisviisi. Ostjate vastu suunatud nõuete, sealhulgas olulist rahastamiskomponenti sisaldavate nõuete ja lepinguliste varade puhul rakendab ettevõtte standardis IFRS 9 lubatud lihtsustatud lähenemisviisi, mille kohaselt kajastatakse alates finantsvara esmasest kajastamisest selle eluea jooksul eeldatav krediidikahju.

Kõigi muude finantsvarade puhul, millele IFRS 9 väärtuse languse põhimõtted kohalduvad, rakendab ettevõtte üldist lähenemisviisi – väärtuse languse kolme faasiline mudel, mis põhineb krediidikvaliteedi muutustel pärast esmast kajastamist. Finantsinstrumentid, mille väärtus ei ole esmasel arvelevõtmisel krediidiriski tõttu langenud, liigitatakse 1. faasi. 1. faasi finantsvarade puhul mõõdetakse eeldatavat krediidikahju summas, mis võrdub selle osaga vara eluea jooksul eeldatavast krediidikahjust, mis võib tekkida kohustuste täitmata jätmise tagajärjel järgneva 12 kuu jooksul (või kuni lepingulise tähtajani, kui see saabub varem) (nn 12 kuu jooksul eeldatav krediidikahju).

Kui ettevõtte tuvastab pärast esmast kajastamist krediidiriski olulise suurenemise, kantakse vara üle 2. faasi ja selle eeldatavat krediidikahju mõõdetakse eluea jooksul eeldatava krediidikahju alusel, st kuni lepingulise tähtajani, kuid arvestades eeldatavaid ettemakseid (nn eluea jooksul eeldatav krediidikahju). Kui ettevõtte otsustab, et finantsvara väärtus on krediidiriski tõttu langenud, kantakse vara üle 3. faasi ning selle eeldatavat krediidikahju mõõdetakse selle eluea jooksul eeldatava krediidikahju alusel. Lisaks on ettevõtte otsustanud kasutada investeerimisjärgu krediidi reitinguga finantsvarade puhul madala krediidiriskiga varadele võimaldatavat erandit.

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

2.1. Oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõte (jätkub)

Finantsvarad (jätkub)

Muudatused

Mõnikord räägib ettevõtte finantsvarade lepingutingimused läbi või muudab neid muul viisil. Ettevõtte hindab, kas lepinguliste rahavoogude muutmine on oluline, võttes muu hulgas arvesse järgmisi tegureid: oluline intressimäära muutus, valuuta muutus, uus tagatis või krediitkvaliteeti parandav kokkulepe, mis mõjutab oluliselt varaga seotud krediidiriski, või laenu oluline pikendamine, kui laenusaja ei ole finantsraskustes.

Kui muudetud tingimused on oluliselt erinevad, lõpevad õigused algse varaga seotud rahavoogudele ning ettevõtte lõpetab esialgse finantsvara kajastamise ja kajastab uue vara selle õiglases väärtuses. Järgneva väärtuse languse arvutamise (sh krediidiriski olulise suurenemise tuvastamise) eesmärgil loetakse esmase kajastamise kuupäevaks läbirääkimiste kuupäeva. Samuti hindab ettevõtte, kas uue laenu või võlainstrumendi rahavood koosnevad ainult põhiosa ja intressi maksetest. Erinevus esialgse vara, mille kajastamine on lõpetatud, bilansilise väärtuse ja uue oluliselt muudetud vara õiglase väärtuse vahel kajastatakse kasumiaruandes, välja arvatud juhul, kui vahe tekkimise põhjuseks on kapitalitehing omanikega.

Olukorras, kus läbirääkimised on tingitud vastaspoole finantsraskustest ja suutmatusest teha algselt kokkulepitud makseid, võrdleb ettevõtte esialgseid ja muudetud eeldatavaid rahavoogusid varadega, et teha kindlaks, kas varaga seotud riskid ja hüved on lepingu muutmise tõttu oluliselt muutunud. Kui riskid ja hüved ei muutu, ei erine muudetud vara oluliselt esialgselt varast ning muutmine ei too kaasa kajastamise lõpetamist. Ettevõtte arvestab bilansilise väärtuse ümber, diskonteerides muudetud lepingulisi rahavooge esialgse sisemise intressimääraga, ning kajastab muudatusest tingitud kasumi või kahjumi kasumiaruandes.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, muud lühi- ja pikaajalised kohustised, laenukohustised) võetakse algselt arvele nende õiglases väärtuses, millest on arvatud maha tehingukulutused. Edaspidi kajastatakse neid korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Ettevõtte liigitab kohustised kas pika- või lühiajaliseks vastavalt aruandeperioodi lõpus kehtivatele õigustele. Kohustis loetakse pikaajaliseks, kui ettevõttel on aruandeperioodi lõpus sisuline õigus arveldamist vähemalt 12 kuud edasi lükata. Juhtkonna ootused selle suhtes, kas nad arveldamise edasilükkamise õigust hiljem ka kasutavad, kohustiste liigitamist ei mõjuta. Edasilükkamise õigus kehtib ainult juhul, kui ettevõtte vastab aruandeperioodi lõpu seisuga kõigile asjakohastele tingimustele.

3 Finantsriskide juhtimine

Ettevõtte tegevusega kaasnevad mitmesugused finantsriskid: tururisk (sh valuutarisk, õiglase väärtuse intressimäära risk ja rahavoo intressimäära risk), krediidirisk ja likviidsusrisk. Ettevõtte riskijuhtimise süsteem keskendub finantsturgude ettearvamatusetele ning püüab minimeerida selle võimalikke negatiivseid mõjusid ettevõtte finantstulemustele.

Tururisk

Valuutarisk

Valuutarisk tekib siis, kui tulevased äritehingud või kajastatud varad või kohustised on fikseeritud vääringus, mis ei ole ettevõtte arvestusvaluuta. Suurem osa ettevõtte finantsvaradest ja -kohustistest, sealhulgas laenud, on eurodes.

Ettevõtte ei ole kasutanud finantsinstrumente, et kaitsta ennast võimalike valuutariskide eest, mis võivad tulevikus välisvaluutades äritehingutest, varadest ja kohustistest tekkida. Välisvaluutas tehtud tehingutest saadud tulud ja kulud kajastatakse muude äritulude/-kulude või finantstulude/-kulude all kasumina/kahjumina valuutakursi muutusest.

Intressirisk

Ettevõtte intressirisk tuleneb antud ja võetud laenudest. Muutuva intressimääraga antud ja võetud laenud jätavad ettevõtte avatuks rahavoo intressimäära riskile. 2022. ja 2021. aasta 31. detsembri seisuga olid kõik ettevõtte antud ja võetud laenud muutuva intressimääraga (lisad 19 ja 24).

Ettevõtte juhtkond jälgib pidevalt intressimäära kõikumisi ja tegutseb vastavalt. 2021. aasta 31. detsembri seisuga ei olnud intressimäära muutuste mõju märkimisväärne, kuna EURIBOR/EONIA (nüüd kasutusel €STR) jäid alla nulli ning muutuva intressimäära komponent võrdus seega vastavate laenulepingute kohaselt nulliga. Alates 2022. aasta augustist on Euroopa Keskpank tõstnud EURIBOR-i määrasid, mis on kõikunud vahemikus 0,45–2,3%, suurendamata seejuures oluliselt ettevõtte intressikulu (kuna rendilepingutes kasutatakse peamiselt 6 kuu EURIBOR-i määra) ning kasvatades ettevõtte intressitulud 2022. aastaga võrreldes 42 642 euro võrra.

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

3 Finantsriskide juhtimine (jätkub)

Krediidirisk ja finantsvarade krediitkvaliteet

Krediidirisk tuleneb rahast ja rahalähenditest (lisa 22), antud laenudest (lisa 19) ning muudest nõuetest (lisa 21).

Nõuded ostjate vastu

Nõuetega seotud krediidiriski juhtimiseks hindab ettevõtte pidevalt oma klientide krediitajalugu ning kehtestab neile personaalsed maksetingimused. Individuaalsed riskilimiidid kehtestatakse sisereitingute alusel vastavalt juhtkonna kehtestatud piirmääradele. Krediitilimiitide rakendamist jälgitakse regulaarselt. Lisaks jälgib ettevõtte pidevalt ostjate vastu olevate nõuete saldosisid, et minimeerida ebatõenäoliselt laekuvate nõuete mahtu. Ettevõtte ei ole kehtestanud krediidiriski juhtimiseks ja jälgimiseks ametlikke sise-eeskirju.

Krediidiriski minimeerimiseks hinnatakse potentsiaalse lepingupartneri maksevõimet. Kõikide lepingupartneritega sõlmitakse lepingud toodete ostu ja müügi kohta ning makse tehakse ainult usaldusväärsetele partneritele. Võimalusel kasutab ettevõtte krediidiriski maandamiseks lisameetmena regressiõigusega faktooringut (lisa 21).

Aruandeperioodil krediitilimiite ei ületatud ning juhtkond ei eelda kahjumeid kõnealuste tehingupartnerite kohustuste täitmata jätmisest.

Ettevõttel on kahte liiki finantsvarasid, mille suhtes kohaldatakse IFRS 9 uut eeldatava krediitkahju mudelit: nõuded ostjate vastu ning korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad võlainstrumendid (laenud).

Ettevõtte rakendab eeldatava krediitkahju mõõtmiseks lihtsustatud meetodit, mille kohaselt kasutatakse eluaegset eeldatavat kahju kõigi ostjate vastu olevate nõuete puhul, mis on rühmitatud krediititunnuste ja maksetähtaja ületanud päevade arvu alusel.

Eeldatava krediitkahju määrad põhinevad kahe aasta jooksul enne aruandeperioodi lõppu toimunud müükide makseprofiilidel ja sellel perioodil tekkinud krediitkahjudel. Varasemaid kahjumäärasid korrigeeritakse, et kajastada ajakohast ning tulevikku vaatavat informatsiooni.

Nõudeid seotud osapoolte vastu käsitletakse eraldi grupina, mille puhul puuduvad hinnataval perioodil krediitkahjud. Sellest tulenevalt ei kajastata seotud osapooltega seotud nõuete osas ka nende eluea jooksul eeldatavaid krediitkahjusid.

Selle põhjal määrati allahindlus 2022. ja 2021. aasta 31. detsembri seisuga järgmiselt:

	31. detsember 2022 EUR	31. detsember 2021 EUR
Bruto nõuded ostjate vastu, v.a seotud osapooled ja ettemaksed	2 279 276	1 703 061
Allahindlus	(1 892)	(776)
Eeldatav kahjumäär, %	0,08%	0,05%
Bruto nõuded seotud osapoolte vastu	116 518	79 337
Allahindlus	-	-
Eeldatav kahjumäär, %	0,00%	0,00%

Muutused eeldatavas krediitkahjus ostjate vastu suunatud ja muude nõuete puhul on järgmised:

	2022 EUR	2021 EUR
Saldo aasta alguses	776	1 019
Nõuete väärtuse languse katteks moodustatud eraldis	1 892	-
Lootusetuks tunnistatud nõuete mahakandmine	(776)	-
Laekunud ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-	(243)
Saldo aasta lõpus	1 892	776

Nõuded ostjate vastu kantakse maha, kui ei ole põhjendatud ootusi nende sissenõudmiseks. Näitajateks, mis viitavad sellele, et põhjendatud ootusi nõude sissenõudmiseks ei ole, on muu hulgas võlgniku suutmatuse leppida ettevõttega kokku tagasimaksekavas, samuti deklareeritud maksejõuetus või võlgniku likvideerimine.

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

3 Finantsriskide juhtimine (jätkub)

Krediidirisk ja finantsvarade krediitkvaliteet (jätkub)

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad võlainstrumentid

Kõiki ettevõtte poolt seotud osapooltele antud laene (korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavaid võlainstrumente) käsitatakse eraldi grupina, mille puhul puuduvad hinnataval perioodil krediitkahjud. Seotud osapoolte vastu olevatel laenuõuetel on madal krediidirisk, mis põhineb eeldusel, et nendel osapooltel on väike maksejõuetuse risk ja nad on võimelised oma lepingujärgseid kohustusi täitma, mistõttu on perioodi allahindlus piiratud eeldatava kahjuga järgmise 12 kuu jooksul.

Sellest tulenevalt ei kajastata seotud osapooltega seotud laenuõuete osas eeldatavaid krediitkahjusid.

Kontsernikonto

Kontsernikonto on tsentraliseeritud rahahalduslahendus teatud Food Union Holding (Cyprus) Company limitedi grupi (edaspidi ka: grupp) ettevõtetele. Kontsernikonto põhifunktsioon on mitme kontsernikonto lepingu sõlminud grupi ettevõttega seotud arvelduskontode rahaliste vahendite koondamine. See võimaldab likviidsuse tagamist kontsernikontos osalejatele ning vähendab vajadust välise rahastamise järele.

Ettevõtte saab laenata kontsernikontolt raha (negatiivne saldo ettevõtte kontsernikontodel) või laenata raha kontsernikontole (positiivne saldo ettevõtte kontsernikontodel). Ettevõtte kontsernikontode negatiivsed saldod on kajastatud bilansis laenukohustistena kirjel „Kontsernikonto arvelduskrediit“ ning positiivsed saldod laenuõuetena kirjel „Kontsernikonto hoius“.

Krediidiriski hindamisel loetakse kontsernikonto saldodega seotud riski sama madalaks kui raha ja rahalähendite puhul.

	31. detsember 2022 EUR	31. detsember 2021 EUR
Kontsernikonto hoius	12 446 053	8 870 957
Laenud kokku	12 446 053	8 870 957

Raha ja rahalähendid ning hoiused

Ettevõtte hoiustab oma raha ja rahalähendeid ainult hea krediitdireitinguga pankades.

Kuigi rahale ja rahalähenditele ning hoiustele kohalduvad samuti IFRS 9 väärtuse languse kajastamise põhimõtted, siis kuna raha ja hoiuseid hoitakse ainult kõrgema (B) krediitdireitinguga pankades, oli tuvastatud väärtuse langusest tulenev kahjum ebaoluline.

Pangas hoitav raha ja hoiused (vastavalt reitinguagentuuri Moody's reitingule) käesoleva raamatupidamise aastaaruande kinnitamise kuupäeval (lisa 22):

	31. detsember 2022 EUR	31. detsember 2021 EUR
B-reitingud	1 341 231	1 418 128
	1 341 231	1 418 128

Likviidsusrisk

Ettevõtte ei olnud 2022. ja 2021. aasta 31. detsembri seisuga muid mittetuletisinstrumentidest finantskohustisi peale rendikohustiste (vt lisa 24 (iv)). Rendikohustiste lepingulised diskonteerimata rahavood ja teave nende tähtaegade kohta on toodud lisa 24 (iv).

Kõik võlad tarnijatele ja muud võlad on lühiajalised ning nende bilansilised väärtused on ligilähedased nende õiglasele väärtusele, sest diskonteerimise mõju on ebaoluline.

Ettevõtte haldab likviidsusrisiki, jälgides käibekapitali muutusi ja tagades piisava rahastamise. Ettevõtte rahahalduse printsiibi alusel kogutakse ettevõtte raha spetsiaalsetele pangakontodele ja juhitakse FU grupi tasandil. Igapäevase likviidsusvajaduse katmiseks määrab FU grupi juhtkond ettevõtte pangakontodel säilitatavad minimaalsed rahasaldod.

Riskianalüüs ja riskihalduskavade koostamine viiakse läbi tippjuhtkonna tasandil. Ettevõtte likviidsusriskipoliitika põhineb konservatiivsel lähenemisel, mille peamine eesmärk on kaitsta äritegevusest tulenevaid rahavoogusid, et tagada piisav likviidsus, mis võimaldaks võetud kohustiste õigeaegset arveldamist.

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

3 Finantsriskide juhtimine (jätkub)

Krediidirisk ja finantsvarade krediitkvaliteet (jätkub)

Likviidsusrisk (jätkub)

(i) Kapitaliriski juhtimine

Ettevõtte eesmärgid kapitali haldamisel on tagada ettevõtte võime jätkata tegutsemist, et pakkuda aktsionäridele tulu ja kasu teistele sidusrühmadele ning säilitada kapitali maksumuse vähendamiseks optimaalne kapitali struktuur.

Kapitalstruktuuri säilitamiseks või kohandamiseks võib ettevõtte korrigeerida aktsionäridele makstavaid dividende, tagastada aktsionäridele kapitali, emiteerida uusi aktsiaid või müüa võla vähendamiseks varasid.

Juhtkonna poolt 2022. ja 2021. aasta 31. detsembri seisuga määratletud kapital koosneb ettevõtte omakapitalist koos ettevõtte netovõlga, nagu on näidatud bilansis.

Ettevõttel on üks võtmepartner, kes tagab keskse finantshaldustsuse kaudu operatiivüksuste lühi- ja pikaajalise rahastamise.

Võla suhtarvud olid 2022. ja 2021. aasta 31. detsembri seisuga järgmised:

	31. detsember 2022 EUR	31. detsember 2021 EUR
Laenukohustised kokku (lisa 24)	2 729 784	3 285 871
Miinus: raha ja rahalähendid (lisa 22)	(1 344 292)	(1 419 521)
Netovõlg	1 385 492	1 866 350
Omakapital kokku	36 886 397	31 707 211
Kogu kapital vastavalt juhtkonna määratlusele	38 271 889	33 573 561
Võla ja omakapitali suhe	4%	6%

2022. aasta 31. detsembri seisuga oli ettevõtte võla ja omakapitali suhe 4% (31. detsember 2021: 6%). Muutused võla ja omakapitali suhtes on tingitud ettevõtte omakapitali suurenemisest viimase kahe aasta jooksul tulenevalt kasumlikest aruandeperioodidest ning rendikohustiste vähenemisest kas tagasimaksete või rendilepingu tingimuste muutmise tõttu.

(ii) Õiglase väärtuse hindamine

Õiglase väärtuse hindamise meetodite erinevad tasemed on määratletud järgmiselt:

- Noteeritud (korrigeerimata) hinnad aktiivsel turul identsetele varadele ja kohustistele (tase 1)
- Muud sisendid kui taseme 1 noteeritud hinnad, mis on vara või kohustise puhul jälgitavad kas otse (st kui hinnad) või kaudselt (st on hindadest tuletatud) (tase 2)
- Vara või kohustiste sisendid, mis ei põhine jälgitavatel turuandmetel (st mittejälgitavad sisendid) (tase 3)

Aktiivsel turul mittekaubeldavate finantsinstrumentide (nt noteerimata omakapitaliväärtpaberid) õiglase väärtus määratakse hindamismeetodite abil. Hindamismeetodid maksimeerivad võimalusel jälgitavate turuandmete kasutamist ning toetuvad võimalikult vähe üksusespetsiifilistele hinnangutele. Kui kõik instrumendi õiglase väärtuse seisukohalt vajalikud olulised sisendid on jälgitavad, on instrument liigitatud tasemele 2. Kui üks või mitu olulist sisendit ei põhine jälgitavatel turuandmetel, on instrument liigitatud tasemele 3.

Kui lisa 24 (i) toodud informatsioon välja arvata, et erinenud korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade ja -kohustiste bilansilised väärtused ettevõtte juhtkonna hinnangul 2022. ja 2021. aasta 31. detsembri seisuga oluliselt nende õiglastest väärtustest (3. tase).

Finantskohustiste õiglase väärtuse avalikustamiseks diskonteeritakse tulevasi lepingulisi rahavooge kehtiva turuintressimääraga, mis on kättesaadav sarnaste finantsinstrumentide jaoks (3. tase).

4. Olulised arvestushinnangud ja otsused

Hinnanguid ja otsuseid vaadatakse pidevalt üle ning need põhinevad eelneval kogemusel ja muudel teguritel, kaasa arvatud ootused tulevaste sündmuste kohta, mida peetakse antud olukorras mõistlikuks. Ettevõtte teeb tuleviku kohta hinnanguid ja eeldusi. Sellest tulenevad arvestushinnangud vastavad harva tegelikele tulemustele. Järgnevalt käsitletakse hinnanguid ja eeldusi, mille puhul esineb märkimisväärne risk varade ja kohustiste bilansilise väärtuse oluliseks korrigeerimiseks järgmise majandusaasta jooksul.

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

4. Olulised arvestushinnangud ja otsused (jätkub)

Arvestushinnangud

Firmaväärtuse ja tütarettevõtetele tehtud investeeringute väärtuse eeldatav langus

Ettevõtte kontrollib kord aastas, kas firmaväärtus või tütarettevõtetele tehtud investeeringute väärtus on langenud. Mõlemal juhul leitakse vara, sealhulgas firmaväärtuse ja raha teenivate üksuste kaetav väärtus kasutusväärtuse arvutuste alusel. Kasutusväärtuse arvutamisel kasutatakse maksustamisjärgseid rahavoogude prognoose, mis põhinevad juhtkonna poolt kinnitatud järgmise aruandeaasta eelarvel ja täiendavatel prognoosidel järgmise viie aasta kohta. Seetõttu peab ettevõtte juhtkond firmaväärtuse ja tütarettevõtetele tehtud investeeringute väärtuse languse testimise kombineerimist asjakohaseks.

Põhilised eeldused, mida kasutati kasutusväärtuse arvutamisel 2022. aastal, olid järgmised:

- EBITDA marginaal: 7,68–7,88%
- Diskontomäär (WACC): 9,87–10,18%

Kokku testiti vara väärtuse languse osas 25 386 613 euro (31. detsember 2021: 35 673 206 euro) väärtuses Premia grupi vara, mis sisaldas põhivara (sh firmaväärtust) ja netokäibekapitali, kuid mitte kinnisvarainvesteeringuid. Juhtkonna hinnangu kohaselt ületas kasutusväärtuse põhjal leitud kaetav väärtus ülalnimetatud bilansilist väärtust 64 444 755 euro (31. detsember 2021: 107 023 277 euro) võrra.

Järgmised muutused põhilistes eeldustes muudaks kaetava väärtuse ligilähedaseks õiglasele väärtusele:

- EBITDA vähenemine aastas: 3,23%–3,32%
- Kapitaliinvesteeringute kasv aastas: 2 853 tuhat eurot
- WACC kasv %-ni: 21,37%

Põhilised eeldused, mida kasutati kasutusväärtuse arvutamisel 2021. aastal, olid järgmised:

- EBITDA marginaal: 15,07–14,58%
- Diskontomäär (WACC): 7,97–7,83%

Seega puudusid nii 2022. kui ka 2021. aasta 31. detsembri seisuga indikatsioonid firmaväärtuse või kaubamärkide bilansilise väärtuse vähenemise kohta.

Tütarettevõtetele Premia FFL JSC tehtud investeeringu kaetav väärtus oli hinnanguliselt 415 065 eurot ning sellest tulenevalt kajastati 2022. aasta 31. detsembri seisuga väärtuse langus summas 464 917 eurot (3. tase).

Kinnisvarainvesteeringute väärtuse hindamine

Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse leidmiseks on juhtkond kaasanud sõltumatud kinnisvara hindajad, kuid lõpliku väärtuse määramisel arvestatakse siiski ka juhtkonnapoolsete korrigeerimistega (3. tase). Vt ka lisa 16.

Otsused

Rendilepingud

Rendimaksede nüüdisväärtuse arvutamisel on kaks võtmesisendit, mille kohta juhtkond oma hinnangu peab andma: lepingu pikendamise õiguse kasutamise tõenäosus ning rendi sisemine diskontomäär.

- Rendiperioodi määramisel võtab ettevõtte arvesse kõiki fakte ja asjaolusid, mis võiksid luua majandusliku stiimuli pikendamise õiguse kasutamiseks. Rendiperioodi määramisel arvestatakse võimaliku pikendamise perioode vaid juhul, kui on piisavalt kindel, et seda õigust kasutatakse.
- Diskonteerimiseks kasutatakse alternatiivset laenuintressimäära, mille näol on tegemist hinnangulise määraga, millega ettevõtte saaks sarnases majanduskeskkonnas sarnase väärtusega vara ostuks vajalikku laenu sarnastel tingimustel võtta.

Rendikohustised ja nendega seotud varad hinnatakse ümber, kui muudetakse rendiperioodi, rendimakseid või renditava vara ostuõiguse kasutamise tõenäosuse hinnangut.

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

5 Müügitulu

Ettevõtte tegeleb jäätise tootmise ja külmkauba hulgimüügiga. Kliendilepingutest saadav müügitulu kajastatakse, kui kontroll kaupade või teenuste üle on läinud üle kliendile, summas, mis vastab tasule, mida ettevõtte on tema hinnangul õigus vastavate kaupade või teenuste eest saada (käibemaksu, mahust tulenevate hinnaalandite, tagastuste ja allahindlusteta).

Ettevõtte ei ole eeldatavasti lepinguid, mille puhul ajavahemik kaupade või teenuste kliendile üleandmise ja kliendi maksmise vahel ületab ühe aasta. Selle tulemusena ei korrigeri ettevõtte ühegi tehingu hinda raha ajaväärtusest tulenevalt.

Teenuste müük (laopinna rent, õigused kasutada teatud seadmeid) kajastatakse aruandeperioodil, mil teenuseid osutatakse, lähtudes konkreetse tehingu valmidusastmest, mida hinnatakse vastavalt tegelikult osutatud teenuse osakaalule kogu osutatavas teenuses.

Oluline osa teenustest on seotud kaupade müügiga ning seetõttu kajastatakse teenuse osutamisest saadav tulu samal ajahetkel, kui kauba müügist saadav tulu.

Muutuv tasu

Kui lepingus lubatud tasu sisaldab muutuvat summat, hindab ettevõtte tasu suurust, mida tal on õigus lubatud kaupade kliendile võõrandamise eest saada. Muutuva tasu suurust hinnatakse lepingu sõlmimisel ning see on piiratud kuni on äärmiselt tõenäoline, et kajastatud kumulatiivset müügitulu ei tühistata olulisel määral, kui muutuva tasuga seotud ebakindlus hajub. Mõned müügilepingud annavad klientidele õiguse kaup kindlaksmääratud aja jooksul tagastada. Ettevõtte pakub teatud klientidele ka tagasiulatuvaid, logistikat või müügiedendust puudutavaid hinnaalandeid, kui perioodi jooksul ostetud kaupade maht ületab lepingus sätestatud piirmäära. Tagastusõigus ja nimetatud hinnaalandid tekitavad muutuva tasu.

- Logistikat puudutavad hinnaalandid: arvutatakse igakuiselt või kvartaalselt müüdud kaupade mahu protsendi alusel. Hinnaalandite protsent võib erineda sõltuvalt toote tüübist (jäätis, piimatooted, külmkaup).
- Tagasiulatuvad hinnaalandid: kindel protsent müüdud kaupade mahust (kuu, kvartali, poolaasta või aasta kohta) ja/või muutuv protsent, kui müüdud kaupade maht ületab teatud (kõrgema) künnise.
- Müügiedenduse hinnaalandid: turunduskampaaniates rakendatud allahindlused (hinnakompensatsioon).

	2022	2021
Müügitulu tegevusalade kaupa	EUR	EUR
Kaupade müük	38 310 886	35 180 219
Muud teenused	53 693	5 989
	38 364 579	35 186 208

Kaupade müük tooteliikide kaupa

Jäätis	19 479 440	18 784 477
Külmkaup	14 397 989	12 442 168
Piimatooted	4 224 640	3 846 859
Muud	208 817	106 715
	38 310 886	35 180 219

Tulude kajastamise ajastamine

Kindlal ajahetkel:

- Kaupade müük	38 310 886	35 180 219
- Teenuste osutamine	53 693	5 989
	38 364 579	35 186 208

Müügitulu geograafiliste piirkondade kaupa (kliendi asukoha alusel)

Eesti	36 060 434	33 028 864
Leedu	1 483 499	1 224 826
Soome	542 050	544 433
Läti	220 103	293 830
Teised riigid	58 493	94 255
	38 364 579	35 186 208

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

6 Müüdnud toodangu kulu

	2022	2021
	EUR	EUR
Müügiks ostetud materjalide ja kaupade kulud	22 478 008	19 145 425
Palgakulud	1 695 232	1 600 863
Riiklikud kohustuslikud sotsiaalkindlustusmaksed	561 583	530 272
Kütus, energia ja kommunaalteenused	522 429	375 970
Materiaalse põhivara kulum (lisa 15)	282 186	247 418
Masinate remont ja hooldus	281 817	270 206
Transpordikulud	51 832	41 378
Immateriaalse põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus (lisa 17)	2 001	1 986
Muud tootmiskulud	345 896	258 392
	26 220 984	22 471 910

7 Müügi- ja turustuskulud

Transpordi- ja logistikakulud	1 649 642	1 308 575
Turustus- ja müügiedenduskulud	1 089 713	1 294 538
Palgakulud	1 070 464	1 026 179
Materiaalse põhivara kulum (lisa 15)	695 934	669 002
Riiklikud kohustuslikud sotsiaalkindlustusmaksed	363 191	346 130
Kütus, energia ja kommunaalteenused*	192 025	221 823
Remont ja hooldus	91 992	109 801
Ostjate vastu olevate ja muude nõuete väärtuse langus	2 016	772
Immateriaalse põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus (lisa 17)	716	-
Muud müügi- ja turustuskulud*	116 329	102 611
	5 272 022	5 079 431

* 2022. aastal vaatas ettevõtte muud müügikulud üle ning eraldas neist kütuse, energia ja kommunaalteenused. Muutuse kajastamiseks liigitati 2022. aasta võrdlusandmed ümber: kütust, energiat ja kommunaalteenuseid suurendati ning muid müügi- ja turustuskulusid vähendati 221 823 euro võrra.

8 Üldhalduskulud

Konsultatsioonikulud	461 052	530 056
Juhtidele arvestatud tasud (lisa 11)	355 892	222 823
Palgad ja palkadega seotud kulud	258 503	265 049
Immateriaalse põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus (lisa 17)	200 509	317 991
Juhtidele arvestatud tasude sotsiaalkindlustusmaksed (lisa 11)	117 447	73 532
Riiklikud kohustuslikud sotsiaalkindlustusmaksed	85 130	90 073
Materiaalse põhivara kulum (lisa 15)	34 756	22 632
Muud üldhalduskulud	396 555	369 811
	1 909 844	1 891 967

Ülaltoodud konsultatsioonikulud hõlmavad audiitoritele makstud tasusid auditeerimise eest summas 20 436 eurot (2021: 17 690 eurot).

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

9 (a) Muud äritulud

Renditulud kajastatakse rendiperioodi vältel lineaarselt muude ärituludena. Intressitulu kajastatakse ajalise suhte alusel, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Dividenditulu kajastatakse siis, kui tekib õigus makseid saada.

	2022	2021
	EUR	EUR
Intressitulu seotud osapooltele antud laenudelt (lisa 27(iii))	316 161	164 300
Tulu ruumide rentimisest ja muudest sarnastest teenustest	24 740	25 148
Muud äritulud	15 370	79 853
	356 271	269 301

9 (b) Muud ärikulud

Trahvid ja viivised	34 065	51 737
Kinnisvaramaks	17 589	17 583
Muud ärikulud	8 180	12 668
	59 834	81 988

10 Muud kasumid/(kahjumid), neto

Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutus (lisa 16)	456 194	1 316 481
Materiaalse põhivara müük (lisa 15)	35 773	14 194
Tütarettevõttesse tehtud investeeringute väärtuse langus (lisa 18)	(464 917)	-
	27 050	1 330 675

11 Tööjõukulud

Töötajate lühiajalised hüvitised, sealhulgas palgad ja sotsiaalkindlustusmaksed, preemiad ja makstud puhkusetasud, kajastatakse koondkasumiaruandes tekkepõhiselt. Ettevõtte maksab sotsiaalkindlustusmaksed riiklikule pensionikindlustusele ja riiklikule kogumispensioniskeemile vastavalt kohalikele õigusaktidele. Riiklik kogumispensioniskeem on kindlaksmääratud sissemaksetega plaan, mille kohaselt tasub ettevõtte seadusega ettenähtud kindaid sissemakseid ning tal ei ole juriidilist ega faktilist kohustust maksta täiendavaid makseid, kui riiklik pensionikindlustussüsteem või riiklik kogumispensioniskeem ei suuda oma kohustusi töötajate ees täita. Sotsiaalkindlustusmaksed kogunevad perioodil, mil ettevõtte töötajad osutavad sellega seotud teenuseid.

Ettevõtte ei ole juriidilist ega faktilist kohustust maksta lisaks eelnimetatud maksetele muid pensioni- või sarnaseid makseid.

Palgakulu (lisad 6, 7, 8)	3 024 199	2 892 091
Sotsiaalkindlustus ja muud sissemaksed (lisad 6, 7, 8)	1 009 904	966 475
Juhtidele arvestatud tasud (lisad 8, 27(i.3))	355 892	222 823
Juhtidele arvestatud tasude sotsiaalkindlustusmaksed (lisad 8, 27(i.3))	117 447	73 532
	4 507 442	4 154 921

Keskmine töötajate arv majandusaastal:	202	203

12 Finantskulud

Intressikulu:

- Ostuõigusega vara kasutusõigus (lisa 24 (viii))	6 612	7 541
- Ostuõigusega vara kasutusõigus (lisa 24 (viii))	58 005	66 117
- Muud intressikulud	41 131	79 228
Muud finantskulud	282	2 561
	106 030	155 447

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

13 Olemuspõhine kululiigitus

	2022	2021
	EUR	EUR
Kasutatud materjalide ja kaupade maksumus	22 478 008	19 145 425
Palgakulud, sh juhtidele arvestatud tasud	4 507 442	4 154 921
Transport, logistika ja materjalide maksumus	1 701 474	1 349 953
Põhivara kulum ja väärtuse langus	1 216 102	1 259 029
Turustus-, müügiesend- jms kulud	1 089 713	1 294 538
Kütus, energia ja kommunaalteenused	714 454	597 793
Konsultatsioonikulud	461 052	530 056
Masinate remont ja hooldus	373 809	380 007
Muud üldhalduskulud	371 776	355 741
Muud tootmiskulud	330 961	253 921
Muud müügi- ja turustuskulud	107 583	95 676
Reisikulud	24 301	7 125
Rendikulu – lühiajalised ja madala väärtusega varad	24 159	18 351
Nõuete allahindlus	2 016	772
Müügi- ja halduskulud kokku:	33 402 850	29 443 308

14 Finantsinstrumendid kategooriate kaupa

Arvestuspõhimõtteid on täpsemalt kirjeldatud lisas 2.1.

	31. detsember 2022	31. detsember 2021
	EUR	EUR
Varad bilansis		
Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad:		
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded, v.a ettemaksed (lisa 21)	2 315 091	1 498 524
Kontsernikonto hoius (lisa 19)	12 446 053	8 870 957
Raha ja rahalahendid (lisa 22)	1 344 292	1 419 521
Kokku	16 105 436	11 789 002
Õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad:		
Faktooringulepingust tulenevad nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	78 812	283 097
	78 812	283 097
Kohustised bilansis		
Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantskohustised:		
Laenud, sealhulgas rendikohustised (lisa 24)	2 729 784	3 285 871
Võlad tarnijatele ja muud võlad (v.a palgad ja maksud) (lisa 25)	3 689 759	3 538 598
	6 419 543	6 824 469

15 Materiaalne põhivara

Materiaalne põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumuliseeritud kulum ja võimalikud väärtuse langused. Soetusmaksumus sisaldab kulusid, mis on materiaalse põhivara soetamisega otseselt seotud.

Maad ei amortiseerita. Muude varade amortisatsioon arvutatakse lineaarsel meetodil, jaotades varade maksumuse nende jääkväärtustele nende hinnangulise kasuliku eluea jooksul. Aastased amortisatsioonimäärad on järgmised:

	% aastas
Ehitised	1–71 aastat
Masinate ja seadmed	2–25 aastat
Sõidukid	5–10 aastat
Muu põhivara	1–20 aastat

Kord aastas vaadatakse varade jääkväärtused ja kasulik eluiga üle ning vajadusel korrigeeritakse.

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

15 Materiaalne põhivara (jätkub)

Lõpetamata põhivara sisaldab põhivara ja lõpetamata põhivaraga seotud kulusid, seega esialgne kulu kapitaliseeritakse. Esialgsed kulud sisaldavad ehituskulusid ja muid otseseid kulusid. Põhivara kulumi arvutamist ei alustata enne, kui vara on lõpetatud ja kasutusele võetud. Kui vara bilansiline väärtus on suurem kui tema eeldatav kaetav väärtus, hinnatakse vara bilansiline väärtus alla tema kaetavale väärtusele.

Materiaalse põhivara ehitusega seotud laenukasutuse kulutused lisatakse vara soetusmaksumusele selle perioodi jooksul, mis on vajalik vara valmistamiseks ja otstarbekohasesse kasutusvalmidusse viimiseks.

Materiaalse põhivara remondi- ja hoolduskulud kajastatakse nende tekkimise aasta kasumiaruandes. Suuremate renoveerimiste ja muude hilisemate kulude maksumus kajastatakse kas vara bilansilises maksumuses või eraldi varana, kuid ainult siis, kui on tõenäoline, et objektiga seotud tulevane majanduslik kasu jõuab ettevõteteni ning objekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse selle võõrandamisel või kui selle kasutamisest ega võõrandamisest ei ole oodata enam majanduslikku kasu. Materiaalse põhivara võõrandamisest saadav kasum või kahjum leitakse tulude ja bilansilise väärtuse võrdlemise teel ning kajastatakse kasumiaruandes muude kasumite/kahjumite all netosummas.

Materiaalse põhivara väärtuse langust kontrollitakse kord aastas ning kõnealust vara kajastatakse bilansilises väärtuses, mis ei ületa selle kaetavat väärtust. Kaetav väärtus on kas vara õiglane väärtus, millest on arvatud maha müügiikulutused, või kasutusväärtus (vastavalt sellele, kumb on kõrgem).

Vara kasutusõigus ja rendid

Ettevõtte kasutab rendilepingute alusel laopindu, seadmeid, veokeid, külmutusseadmeid ning autosid. Tüüpiliselt sõlmitakse materiaalse põhivara rendilepingud 1–7 aastaks, kuid need võivad sisaldada ka pikendamise õigust, eriti kinnisvara puhul. Rendilepingute tingimused lepatakse kokku eraldi iga lepingu kohta ning need võivad üksteisest olulisel määral erineda. Rendikohustisi kajastatakse järelejäänud rendimaksete nüüdisväärtuses, arvestades õigusega lepingut pikendada, kui pikendamist võiks mõistlikult eeldada. Lepinguga seotud vara kasutusõigust mõeldakse rendikohustise summas.

Rendiperioodi alguses (st päeval, mil alusvara antakse kasutamiseks üle) kajastab ettevõtte vara kasutusõiguse. Vara kasutusõigus kajastatakse soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumulieeritud kulum ja väärtuse langusest tulenevad kahjumid ning mida on korrigeeritud vastavalt rendikohustiste ümberhindamisele. Vara kasutusõiguse soetusmaksumus koosneb kajastatud rendikohustistest, esmastest otsekulutustest ning rendiperioodi alguses või enne seda tehtud rendimaksetest, millest on lahutatud saadud rendistiimulid.

Vara kasutusõiguselt arvestatakse kulumit lineaarselt kas selle kasuliku eluea või rendiperioodi jooksul olenevalt sellest, kumb on lühem. Kui ettevõtte on ostuõiguse kasutamises piisavalt kindel, arvestatakse vara kasutusõiguselt kulumit renditava vara kasuliku eluea jooksul (aastase amortisatsioonimääraga 2–4%).

Rendikohustised ja nendega seotud varad hinnatakse ümber, kui muudetakse rendiperioodi, rendimakseid või renditava vara ostuõiguse kasutamise tõenäosuse hinnangut.

Maa ja ehitised on antud osaliselt allrendile. Renditulu koos nendega seotud kommunaal- ja muude teenustega kajastatakse muude äritulude all real „Tulu ruumide rentimisest ja muudest sarnastest teenustest“ (lisa 9 (a)).

31. detsembril 2021 lõppenud majandusaasta seisuga	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara ja sõidukid	Lõpetamata põhivara ja ettevõtte	Kokku
Algsaldo bilansiline väärtus	5 119 104	927 079	557 784	144 796	6 748 763
Soetused	18 715	9 576	159 553	461 463	649 308
Müügid	(18 715)	(16 770)	(144 934)	-	(180 419)
Akumuleeritud kulum müüdid varadelt	18 715	16 770	143 892	-	179 377
Amortisatsioonikulu (lisa 13)	(559 434)	(196 836)	(182 782)	-	(939 052)
Ümberliigitamise bilansiline väärtus	94 337	319 276	34 168	(591 587)	(143 806)
Lõppsaldo bilansiline väärtus	4 672 722	1 059 095	567 680	14 673	6 314 170
Seisuga 31. detsember 2021:					
Soetusmaksumus	7 459 918	8 782 068	2 566 897	14 673	18 823 556
Akumuleeritud kulum	(2 787 196)	(7 722 974)	(1 999 217)	-	(12 509 387)
Bilansiline väärtus	4 672 722	1 059 095	567 680	14 673	6 314 170

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

15 Materiaalne põhivara (jätkub)

31. detsembril 2022 lõppenud majandusaasta seisuga	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara ja sõidukid	Lõpetamata põhivara ja ettemaksed	Kokku
Algsaldo bilansiline väärtus	4 672 722	1 059 095	567 680	14 673	6 314 170
Soetused	56 693	218 269	264 298	535 578	1 074 838
Müügid	(58 138)	(45 506)	(263 571)	-	(367 215)
Akumuleeritud kulum müüdid varadelt	58 137	45 506	257 179	-	360 822
Amortisatsioonikulu (lisa 13)	(594 147)	(217 765)	(200 964)	-	(1 012 876)
Ümberliigitamise bilansiline väärtus	214 723	158 395	120 509	(493 627)	-
Lõppsaldo bilansiline väärtus	4 349 990	1 217 994	745 131	56 624	6 369 739
Seisuga 31. detsember 2022:					
Soetusmaksumus	7 673 197	9 113 226	2 688 133	56 624	19 531 180
Akumuleeritud kulum	(3 323 207)	(7 895 232)	(1 943 002)	-	(13 161 441)
Bilansiline väärtus	4 349 990	1 217 994	745 131	56 624	6 369 739

Rahavoogude aruandes sisaldavad laekumised materiaalse põhivara müügist järgmist:

	2022	2021
	EUR	EUR
Bilansiline väärtus	6 393	1 042
Põhivara müügist saadud kasum	35 773	14 194
Laekumised materiaalse põhivara müügist	42 166	15 236

2022. ja 2021. aastal ei ole ettevõtte kapitaliseerinud tingimustele vastavate varadega seotud laenukasutuse kulutusi.

Amortisatsioonikulu kajastub müüdid toodangu kulus, müügi- ja turustuskuludes ning üldhalduskuludes (lisa 6, 7, 8 ja 13).

Täielikult amortiseerunud, kuid endiselt kasutuses oleva immateriaalse ja materiaalse põhivara bilansiline väärtus 2022. aasta 31. detsembri seisuga oli 7 175 972 eurot (31. detsember 2021: 7 246 811 eurot).

Lisainformatsioon panditud materiaalse põhivara ja kapitalikohustuste kohta on toodud lisa 24 (vii).

Ülal materiaalse põhivara bilansilise väärtuse koosseisus esitatud ostuõigusega vara kasutusõiguse (varem: kapitalirent) ja ostuõiguseteta vara kasutusõiguse (varem: kasutusrent) bilansilised väärtused olid järgmised:

	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara ja sõidukid	Kokku
Ostuõigusega vara kasutusõigus (kapitalirent)	-	61 715	261 632	323 347
Ostuõiguseteta vara kasutusõigus (kasutusrent)	3 008 391	-	-	3 008 391
Rendilepingutega mitteseotud materiaalne põhivara	1 664 331	997 380	306 048	2 967 759
Seisuga 31. detsember 2021:	4 672 722	1 059 095	567 680	6 299 497
Ostuõigusega vara kasutusõigus (kapitalirent)	-	53 903	170 768	224 671
Ostuõiguseteta vara kasutusõigus (kasutusrent)	2 522 064	-	-	2 522 064
Rendilepingutega mitteseotud materiaalne põhivara	1 827 926	1 164 091	574 363	3 566 380
Seisuga 31. detsember 2022:	4 349 990	1 217 994	745 131	6 313 115

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

15 Materiaalne põhivara (jätkub)

Aruandeperioodil toimunud liikumised ostuõigusetävara kasutusõiguses on võetud kokku järgmises tabelis:

	2022	2021
	EUR	EUR
Algsaldo bilansiline väärtus	3 008 391	3 493 197
Soetused	42 446	18 715
Müügid	(58 137)	(18 715)
Akumuleeritud kulum müüdnud varadelt	58 137	18 715
Amortisatsioonikulu	(528 773)	(503 521)
Saldo aasta lõpus	2 522 064	3 008 391

Aruandeperioodil toimunud liikumised ostuõigusega vara kasutusõiguses on võetud kokku järgmises tabelis:

Algsaldo bilansiline väärtus	323 347	532 408
Soetused	30 458	62 450
Ümberliigitamiste bilansiline väärtus	(31 505)	(153 525)
Amortisatsioonikulu	(97 629)	(117 986)
Saldo aasta lõpus	224 671	323 347

16 Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringud on maa või hoone või hoone osa, mida ettevõtte hoiab renditulu teenimise või turuväärtuse kasvu eesmärgil, mitte ei kasuta kaupade tootmisel või teenuste osutamisel või haldusotstarbel ega müü tavapärase äritegevuse käigus. Kinnisvarainvesteeringud võetakse arvele soetusmaksumuses.

Edasi kajastatakse kinnisvarainvesteeringuid õiglases väärtuses, mis baseerub sõltumatu hindaja poolt kord aastas määratud turuhinnal, kes tugineb oma hinnangus kas hiljuti sarnaste objektidega toimunud tehingute hindadele (korrigeerides hinnangut vastavalt erinevustele) või kasutab diskonteeritud rahavoogude meetodit. Õiglase väärtuse muutused kajastatakse koondkasumiaruandes kirjel „Muud kasumid/(kahjumid), neto“. Õiglase väärtuse meetodil kajastatavaid kinnisvarainvesteeringuid ei amortiseerita.

Kinnisvarainvesteeringute kajastamine lõpetatakse, kui nad on kas müüdnud või püsivalt kasutamisest eemaldatud ning nende võõrandamisest ei ole eeldada enam tulevast majanduslikku kasu. Erinevus neto müügitulu ja vara bilansilise väärtuse vahel kajastatakse kajastamise lõpetamise perioodi koondkasumiaruandes.

Ümberliigitamised kinnisvarainvesteeringuteks või kinnisvarainvesteeringutest tehakse ainult siis, kui toimub muutus vara kasutuses. Kinnisvarainvesteeringu ümberliigitamisel omaniku poolt kasutatavaks kinnisvaraks loetakse hilisemas arvestuses selle kinnisvara soetusmaksumuseks selle kinnisvara õiglane väärtus kasutusotstarbe muutumise kuupäeval.

Kui omaniku poolt kasutatav kinnisvara liigitatakse ümber kinnisvarainvesteeringuks, kajastab ettevõtte sellist vara kuni kasutusotstarbe muutumise kuupäevani vastavalt materiaalse põhivara all kajastatud arvestuspõhimõttele (lisa 15).

	2022	2021
	EUR	EUR
Algsaldo bilansiline väärtus	3 543 806	2 083 519
Müügid	(117 325)	(77 505)
Akumuleeritud kulum müüdnud varadelt	117 325	77 505
Ümberliigitamiste bilansiline väärtus (lisa 15)	-	143 806
Õiglase väärtuse muutus (lisa 10)	456 194	1 316 481
Saldo aasta lõpus	4 000 000	3 543 806

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

16 Kinnisvarainvesteeringud (jätkub)

Kinnisvarainvesteeringutena kajastatakse maad ja ehitisi Tallinnas aadressil Peterburi tee 42, mida ettevõtte oma äritegevuses ei kasuta. Kinnisvara asub Tallinna hästi arenenud tööstus- ja äripiirkonnas, millest 70% on määratud detailplaneeringu kohaselt äritegevuseks ja 30% tootmiskaas. Olemasolevatest hoonetest lammutatakse silikaattellistest ehitatud vanemad ehitised, kuid lubjakivist ehitatud külkhoone tuleb rekonstrueerida. Sissepääsu kõrval asuva toidutootmise mitteilurumid on koormatud tähtajalise rendilepinguga kuni 2027. aastani.

Kinnisvarainvesteeringuid kajastatakse õiglases väärtuses. 22. septembril 2022 teostas sõltumatu sertifitseeritud hindaja Pindi Kinnisvara OÜ ettevõtte Harju maakonnas Tallinnas Lasnamäe linnaosas aadressil Peterburi tee 42 ja 42a asuva kinnisvarainvesteeringu hindamise. Pindi Kinnisvara OÜ on seda tüüpi kinnisvarainvesteeringute hindamise ekspert.

Hindamine toimus turuväärtuse meetodil, nagu seda on kirjeldatud standardis IFRS 13. Antud meetod põhineb kinnisvara liigi ja infrastruktuuri poolest sarnastel turutingimustel.

Väline hindaja tugines oma hinnangus jälgitavatele sisenditele, korrigeerides saadud tulemust mõnevõrra vastavalt hinnatava kinnisvara eripäradele. Hindamise tulemusena kajastas ettevõtte kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse 456 194-eurose suurenemise, mis kajastati kirjel „Muud kasumid/(kahjumid), neto“. Vt ka lisa 10.

Lisainformatsioon tagatiste kohta on toodud lisa 24 (vii).

17 Immateriaalne põhivara

Firmaväärtus

Firmaväärtus tekib tütarettevõtete omandamisel ning seda kajastatakse summas, milles üleantud tasu ületab ettevõtte poolt omandatud eristatavate netovarade, kohustiste ja tingimuslike kohustiste ning ettevõttele kuuluva vähemusosaluse õiglast väärtust.

Väärtuse languse kontrollimise eesmärgil jaotatakse äriühenduses omandatud firmaväärtus igale raha teenivale üksusele või raha teenitavate üksuste rühmadele, mis peaksid äriühenduse käigus tekkinud sünergiast kasu saama. Iga üksus või üksuste rühm, kellele firmaväärtus on jaotatud, on madalaim tase ettevõttes, kus firmaväärtust sisemise juhtimise eesmärgil jälgitakse. Firmaväärtuse languse test tehakse igal aastal või sagedamini, kui sündmused või asjaolude muutused viitavad võimalikule väärtuse langusele. Firmaväärtuse bilansilist väärtust võrreldakse kaetava väärtusega, milleks on kas vara õiglane väärtus, millest on arvatud maha müügikulutused, või selle kasutusväärtus (vastavalt sellele, kumb on kõrgem). Vara väärtuse langus kajastatakse kohe kuluna ning seda hiljem ei tühistata. Vt ka punkti „Mittefinantsvarade väärtuse langus“ (lisa 4).

Kaubamärgid, litsentsid, patendid

Eraldi omandatud kaubamärgid ja litsentsid on kajastatud soetusmaksumuses. Piiratud kasuliku elueaga kaubamärgid ja litsentsid kajastatakse soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumulieeritud kulum ja väärtuse langus, ning nende väärtust testitakse, kui aruandekuupäeva seisuga on märke vara väärtuse langusest. Amortisatsiooni arvutamisel kasutatakse lineaarset meetodit, et jaotada kaubamärkide, brändide, litsentside (v.a tarkvara) maksumus nende hinnangulisele kasulikule elueale järgmiselt:

Kaubamärgid ja brändid	10–20 aastat
Litsentsid (vastavus- ja toiduohutussertifikaadid)	3 aastat

Kaubamärkide kasulikud eluead on määratud tuginedes juhtkonna hinnangule nende varade raha genereerimise perioodi eeldatava pikkuse kohta. Litsentside kasuliku tööea puhul on aluseks võetud varade kasutusõiguse kestus.

Kajastamise hetkel olid katusbrändid (*umbrella brands*) juhtkonna hinnangul piiramatult kasuliku elueaga, kuna nende immateriaalsete põhivarade genereeritavad rahavood ei ole ajaliselt piiratud. 2021. aastal vaatas juhtkond kõnealuse hinnangu uuesti üle ning selle tulemusena alustati alates 2021. aasta 1. jaanuarist vastava kaubamärgi amortiseerimist.

Arvutitarkvara

Immateriaalse põhivarana kajastatakse kulud, mis on otseselt seotud eristatavate ja ainulaadsete arvutitarkvara toodetega, mida ettevõtte kontrollib ning mis tõenäoliselt tekitavad majanduslikku kasu üle ühe aasta. Pärast esmast arvelevõtmist kajastatakse arvutitarkvara soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kulutused, mis parandavad või laiendavad arvutitarkvara rakendamist oma algetest spetsifikatsioonidest kaugemale, loetakse kapitali parandamiseks ning lisatakse arvutitarkvara algsele maksumusele. Arvutitarkvara programmide hooldusega seotud kulud kajastatakse nende tekkimise aasta kasumiaruandes.

Arvutitarkvara kulud amortiseeritakse lineaarsel meetodil nende hinnangulise kasuliku eluea ehk 1–10 aasta jooksul. Amortisatsioon algab, kui arvutitarkvara on valmis kasutamiseks, ning see kajastatakse üldhalduskulude all.

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

17 Immateriaalne põhivara (jätkub)

Ettevõtte on oma serveripark (serveriruum). Business Centrali litsentse renditakse Microsoftilt. Ettevõtte võib kolida oma tarkvara koos kõigi asjakohaste arendustega oma serveripargist igal ajal mis tahes muusse asukohta (litsentsi rendileandja selles osas mingeid piiranguid kehtestanud ei ole). Litsentsitasud kajastatakse kasumiaruandes kuluna.

	Firmaväärtus	Kaubamärgid, brändid, patendid	Muu immateriaalne põhivara	Kokku
	EUR	EUR	EUR	EUR
31. detsembril 2021 lõppenud majandusaasta seisuga				
Algsaldo bilansiline väärtus	8 783 452	2 076 614	33 482	10 893 548
Soetused	-	-	95 848	95 848
Müügid	-	(276 562)	(3 800)	(280 362)
Akumuleeritud kulum müüdud varadelt	-	276 562	3 800	280 362
Amortisatsioonikulu (lisa 13)	-	(307 246)	(12 731)	(319 977)
Lõppsaldo bilansiline väärtus	8 783 452	1 769 368	116 599	10 669 419
Seisuga 31. detsember 2021:				
Soetusmaksumus	8 783 452	2 475 000	520 301	11 778 753
Akumuleerunud kulum ja väärtuse langus	-	(705 632)	(403 702)	(1 109 334)
Bilansiline väärtus	8 783 452	1 769 368	116 599	10 669 419
31. detsembril 2022 lõppenud majandusaasta seisuga				
Algsaldo bilansiline väärtus	8 783 452	1 769 368	116 599	10 669 419
Soetused	-	2 754	319 652	322 406
Müügid	-	(97 000)	-	(97 000)
Akumuleeritud kulum müüdud varadelt	-	97 000	-	97 000
Amortisatsioonikulu (lisa 13)	-	(182 969)	(20 257)	(203 226)
Lõppsaldo bilansiline väärtus	8 783 452	1 589 153	415 994	10 788 599
Seisuga 31. detsember 2022:				
Soetusmaksumus	8 783 452	2 380 754	839 954	12 004 160
Akumuleerunud kulum ja väärtuse langus	-	(791 601)	(423 960)	(1 215 561)
Bilansiline väärtus	8 783 452	1 589 153	415 994	10 788 599

Amortisatsioonikulu kajastub koondkasumiaruandes müüdud toodangu kulus, müügi- ja turustuskuludes ning üldhalduskuludes (lisad 6, 7, 8 ja 13).

18 Investeeringud tütarettevõtetesse

Tütarettevõtte on majandusüksus, mille üle ettevõtte on kontroll. Ettevõtte kontrollib majandusüksust, kui ta on avatud või tal on õigused majandusüksuses osalemisest tulenevale muutuval kasumile ning ta saab kasutada oma mõjuvõimu majandusüksuse üle, et mõjutada selle kasumi suurst. Investeeringuid tütarettevõtetesse kajastatakse soetusmaksumuses ning hinnatakse kord aastas ümber olenevalt sellest, kumb on väiksem, kas nende bilansiline väärtus või õiglase väärtus, millest on arvatud maha müügikulutused.

Ettevõtte osalused noteerimata tütarettevõtetes olid järgmised:

Nimi	Põhitegevus	31. detsember 2022, %	31. detsember 2021, %	31. detsember 2022, EUR	31. detsember 2021, EUR
Premia FFL JSC (Läti)	Laohaldus	100%	100%	415 064	879 981
Premia KPC JSC (Leedu)	Jäätise, piimatoodete ja külmauba müük	100%	100%	2 777 053	2 777 053
Kokku				3 192 117	3 657 034

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

18 Investeeringud tütarettevõtetesse (jätkub)

Tuginedes juhtkonna hinnangule ettevõtte tulevaste majandustulemuste kohta, hinnati ettevõttesse Premia FFL JSC tehtud investeeringu väärtus 2022. aastal 464 917 euro võrra alla (lisa 10). Ettevõttesse Premia KPC JSC tehtud investeeringu väärtuse langusele viitavaid asjaolusid ei tuvastatud (lisa 4).

19 Laenunõuded

	31. detsember 2022 EUR	31. detsember 2021 EUR
Kontsernikonto hoius (lisa 27 (iii))	12 446 053	8 870 957
Lühiajalised laenud kokku	12 446 053	8 870 957

Juhtkonna hinnangul oli laenunõuete bilansiline väärtus 2022. ja 2021. aasta 31. detsembri seisuga ligilähedane nende õiglasele väärtusele.

Kontsernikonto saldosid kajastatakse lühiajalisena, need on tagamata ning kannavad EONIA-ga (nüüd kasutusel €STR) seotud muutuvat intressimäära, millele lisandub fikseeritud marginaal.

Laenunõuded on fikseeritud eurodes. Maksimaalne krediidiriski positsioon bilansipäeva seisuga oli võrdne iga eespool nimetatud laenude klassi bilansilise väärtusega. Lisainformatsioon kommertspandi kohta on toodud lisa 24 (vii). Laenunõuete liikumise kohta vt lisa 27 (iii).

20 Varud

Varud kajastatakse kas soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses (vastavalt sellele, kumb on madalam). Varude soetusmaksumus leitakse lihtjärjekorras (FIFO) meetodil. Valmis- ja lõpetamata toodangu maksumus koosneb toorainest, otsestest tööjõukuludest, muudest otsestest kuludest ning nendega seotud tootmise üldkuludest (tavapärase tootmisvõimsuse alusel). See ei hõlma laenukasutuse kulutusi. Neto realiseerimisväärtus on hinnanguline müügihind tavapärase äritegevuse käigus, millest on arvatud maha varude realiseerimisega seotud hinnangulised kulutused. Kui varude neto realiseerimisväärtus on soetusmaksumusest madalam, moodustatakse eraldi varude väärtuse vähendamiseks nende neto realiseerimisväärtusele.

	31. detsember 2022 EUR	31. detsember 2021 EUR
Müügiks ostetud kaubad	2 594 792	2 168 440
Tooraine ja materjal	975 651	955 334
Lõpetamata toodang	230	495
Kaubad teel	80 736	53 369
	3 651 409	3 177 638

Lisainformatsioon panditud varade kohta on toodud lisa 24 (vii).

21 Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded

Nõuded ostjate vastu on klientide poolt tasumisele kuuluvad summad tavapärase äritegevuse käigus müüdud kaupade või teenuste eest. Kui nõude laekumist on oodata aasta jooksul (või tavapärase äritsükli käigus, kui see on pikem), liigitatakse nõue käibevaraks. Nõuded ostjate vastu, millel puudub oluline rahastamiskomponent, kajastatakse tehinguhinnas, nagu kirjeldatud jaotises „Tulude arvestus“. Lisateabe saamiseks vt finantsvarade arvestuspõhimõtteid (lisa 2.1).

Faktooring

Faktooring on nõuete üleandmine (müük), kus sõltuvalt faktooringulepingu tingimustest on ostjal kas õigus teatud aja jooksul nõue müüjale tagasi müüa (regressiõigusega faktooring) või tagasimüügi õigus puudub ning kõik nõudega seotud riskid ja hüved lähevad üle müüjalt ostjale (regressiõigusega faktooring).

Juhul, kui nõude müüjal säilib tagasiostukohustus, kajastatakse tehingut kui finantseerimistehingut (st nõude tagatisel võetud laenu), mitte kui müüki. Nõuet ei loeta faktooringu tagajärjel müüduks, vaid seda kajastatakse bilansis seni, kuni nõue on laekunud või regressiõigus aegunud. Faktooringtehingust tekkinud kohustisi kajastatakse sarnaselt muude laenukohustistega.

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

21 Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded (jätkub)

Kui tagasiostukohustust ei ole ning kontroll nõude ja sellega seotud riskide ja hüvede üle läheb üle ostjale, kajastatakse tehingut nõude müügina. Kulu nõuete müügist kajastatakse kas finantskuluna (sarnaselt intressikuluga) või nõuete allahindluse kuluna sõltuvalt sellest, kas faktooringtehing tehti rahavoogude juhtimise või krediidiriski maandamise eesmärgil.

	31. detsember 2022 EUR	31. detsember 2021 EUR
Nõuded ostjate vastu	2 276 589	1 700 644
Nõuded seotud osapoolte vastu (lisa (27 (ii)))	116 518	79 337
Eraldised lootusetute ja ebatõenäoliselt laekuvate nõuete katteks (lisa 3)	(1 892)	(776)
Lühiajalised nõuded ostjate vastu kokku	2 391 215	1 779 205
Muud nõuded	2 687	2 417
Ettemaksed	56 552	22 931
Muud maksud	32 307	32 305
Lühiajalised nõuded ostjate vastu ja muud nõuded kokku	2 482 761	1 836 858

Nii 2022. kui ka 2021. aasta 31. detsembri seisuga oli ostjate vastu suunatud ja muude nõuete bilansiline väärtus ligilähedane nende õiglasele väärtusele. Maksimaalne krediidiriski positsioon aruandekuupäeva seisuga oli võrdne iga eespool nimetatud nõuete kategooria bilansilise väärtusega. Nii 2022. kui ka 2021. aasta 31. detsembri seisuga olid ettevõtte ostjate vastu suunatud ja muude nõuete bilansiline väärtus fikseeritud peamiselt eurodes.

Lisainformatsioon panditud varade kohta on toodud lisa 24 (vii).

Ettevõttel on võimalus müüa regressiõigusega nõudeid mõningate võtmeklientide vastu. 2021. aasta 31. detsembri seisuga oli sel viisil müüdud nõudeid kokku 2 268 014 eurot. 2022. aasta jooksul faktooringulepingud lõpetati.

Tarnijana kasutab ettevõtte pöördfaktooringut, mille käigus oli 2022. aasta 31. detsembri seisuga müüdud nõudeid ostjate vastu kogusummas 427 264 eurot.

22 Raha ja pangakontod

Raha ja rahalähenditena kajastatakse finantsseisundi aruandes ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, pangahoiuseid ning kuni 3-kuulisi lühiajalisi kõrge likviidsusega hoiuseid, mida saab kergesti muuta teadaoleva suurusega rahasummadeks ja mille väärtuse muutumiste risk on väike.

Finantseerimisvahenditena kasutatavad arvelduskrediidid on esitatud rahavoogude aruandes finantseerimistegevuse rahavoogude all ning ei ole osa rahast ja rahalähenditest.

	31. detsember 2022 EUR	31. detsember 2021 EUR
Raha pangas	1 065 328	1 145 241
Sularaha	3 061	1 393
Raha teel	-	1 065
Nõudmiseni hoiused	275 903	271 822
	1 344 292	1 419 521

2022. aasta 31. detsembri seisuga oli ettevõtte väljastanud tagatisraha summas 275 903 eurot (31. detsember 2021: 271 823 eurot) 6-kuulise tähtajaga kinnisvararendi arvete tasumise garanteerimiseks.

Nii 2022. kui ka 2021. aasta 31. detsembri seisuga olid ettevõtte raha ja rahalähendite bilansiline väärtus fikseeritud eurodes.

23 Aktsiakapital, ülekurs, kohustuslik reservkapital ja jaotamata kasum

Lihtaktsiad liigitatakse omakapitaliks. Uute aktsiate emitteerimisega otseselt kaasnevad vältimatud kulutused kajastatakse omakapitalis mahaarvamisenä laekumisest, ilma maksudeta.

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

23 Aktsiakapital, ülekurs, kohustuslik reservkapital ja jaotamata kasum (jätkub)

Ülekurs on aktsiate emitteerimise eest saadava tasu ja aktsiate nimiväärtuse vahe. Ülekursi kontot saab kasutada ainult piiratud eesmärkidel, mis ei hõlma dividendide jaotamist.

Vastavalt 2008. aastani kehtinud Eesti Vabariigi äriseadustikule on moodustatud kohustuslik reservkapital. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks või aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha aktsionäridele väljamakseid.

2022. ja 2021. aasta 31. detsembri seisuga koosnes Premia TKH aktsiakapital 4 008 284 nimiväärtuseta registreeritud aktsiast. Iga aktsia annab üldkoosolekul ühe hääle. Premia TKH ainuaktsionär on Food Union Holding (CY) Company Limited. Omaniku aktsiad on registreeritud Eesti Väärtpapierikeskuses ja ei ole turul vabalt kaubeldavad. Premia TKH põhikirjas sätestatud maksimaalne aktsiakapital on 10 miljonit eurot.

Nii 2022. kui ka 2021. aasta 31. detsembri seisuga oli aktsiakapital 2 561 760 eurot.

2021. aasta 31. detsembri seisuga oli ettevõtte jaotamiseks 30 803 965 euro (31. detsember 2021: 25 624 779 euro) väärtuses jaotamata kasumit. Dividendidena jaotatavale puhaskasumile kohalduv tulumaksumäär on 14/86. Seda soodsamat maksumäära saab kasutada dividendimaksele, mis ulatub kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamakseni, mis on maksustatud 20/80 maksumääraga. Kuna ettevõtte ei ole eelmisel neljal aastal dividende maksnud, oleks kohaldatav maksumäär 20/80. 2022. aasta 31. detsembri seisuga oleks olnud võimalik maksta netodividendidena välja 30 803 965 eurot (31. detsember 2021: 25 624 779 eurot) ning sellega kaasnev tulumaks oleks olnud 6 160 793 eurot (31. detsember 2021: 5 124 956 eurot).

24 Laenukohustised

Laenukohustised võetakse algselt arvele õiglases väärtuses, millest on arvatud maha tehingukulutused. Edaspidi kajastatakse laenukohustisi korrigeeritud soetusmaksumuses. Erinevused laekumise (millest on arvatud maha tehingukulutused) ja võlgnevuse tagastamise väärtuse vahel kajastatakse kasumiaruandes laenuperioodi jooksul, kasutades sisemise intressimäära meetodit, välja arvatud juhul, kui need on otseselt seotud tingimustele vastava varaobjekti soetamise, ehitamise või tootmisega, millisel juhul kapitaliseeritakse need selle vara maksumuse osana.

Laenuvõimaluste loomisel makstud tasud kajastatakse laenuga seotud tehingukulutustena ulatuses, milles on tõenäoline, et rahastamisvahend võetakse kas täielikult või osaliselt kasutusele. Sellisel juhul lükatakse tasu edasi, kuni rahastamisvõimalus realiseeritakse. Kui puuduvad tõendid selle kohta, et on tõenäoline, et rahastamisvahend võetakse kas täielikult või osaliselt kasutusele, kapitaliseeritakse tasu ettemaksena (likviidsusteenuste puhul) ja amortiseeritakse seotud rahastamisvahendi kehtivuse perioodi jooksul. Kasumid ja kahjumid laenukohustiste tingimuste muutmisest, millega ei kaasnenud kajastamise lõpetamist, kajastatakse kasumiaruandes.

Laenukasutuse kulutused on intressid ja muud kulud, mis ettevõtte seoses laenude võtmisega tekivad, kaasa arvatud laenude intressid, laenude allahindluste või lisatasude amortisatsioon, laenukorraldusega seotud lisakulude amortiseerimine, rendimaksud ning välisvaluutas võetud laenukohustistest tulenevad valuutakursi erinevused, kui neid loetakse intressikulude korrigeerimiseks. Laenukasutuse kulutused, mis on otseselt seotud sellise tingimustele vastava varaobjekti soetamise, ehitamise või tootmisega, mille otstarbekohasusse kasutus- või müügivalmidusse viimine võtab olulisel määral aega, kapitaliseeritakse selle varaobjekti osana, kui on tõenäoline, et need toovad ettevõttele tulevikus majanduslikku kasu ja kulusid on võimalik usaldusväärselt mõõta. Kapitaliseeritavatest laenukasutuse kulutustest arvatakse maha kogu tulu, mis on saadud ajutistest (kuni nende kulutamiseni tingimustele vastavale varaobjektile) investeringutest konkreetsetesse laenudesse. Kõik muud laenukasutuse kulutused kajastatakse kasumiaruandes nende tekkimise perioodil.

Laenukohustised liigitatakse lühiajalisteks, kui ettevõtte ei ole tingimusteta õigust lükata kohustise arveldamist edasi vähemalt 12 kuud pärast bilansipäeva.

Rendilepingud

Ettevõtte kasutab rendilepingute alusel laopindu, seadmeid, veokeid, külmutusseadmeid ning autosid. Tüüpiliselt sõlmitakse rendilepingud 1–5 aastaks, kuid need võivad sisaldada ka pikendamise õigust, eriti kinnisvara puhul. Rendilepingute tingimused lepatakse kokku eraldi iga lepingu kohta ning need võivad üksteisest olulisel määral erineda. Rendikohustisi kajastatakse järelejäänud rendimaksede nüüdsväärtuses, arvestades õigusega lepingut pikendada, kui pikendamist võiks mõistlikult eeldada. Lepinguga seotud vara kasutusõigust mõõdetakse rendikohustise summas.

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

24 Laenukohustised (jätkub)

Rendimaksed diskonteeritakse rendi sisemise intressimääraga. Kui seda määra ei ole võimalik kindlaks teha, kasutatakse alternatiivset intressimäära, mille näol on tegemist hinnangulise määraga, millega ettevõtte saaks sarnases majanduskeskkonnas sarnase väärtusega vara ostuks vajalikku laenu sarnastel tingimustel võtta. Tavaliselt rakendatakse kinnisvara kasutusõigusega seotud nüüdisväärtuse arvutustes ligikaudu 4% diskontomäära ning seadmete, veoautode ja autode kasutusõigusega seotud nüüdisväärtuse arvutustes ligikaudu 3/6 kuu EURIBOR-i, millele lisandub fikseeritud marginaal vahemikus 1,70–2,49%.

Iga rendimakse jaotatakse kohustise ja finantskulude vahel. Edaspidi kajastatakse rendikohustisi sisemise intressimäära meetodil. Rendikohustise bilansiline väärtus hinnatakse ümber siis, kui muutub sellega seotud hinnang või rendileping.

Osad kinnisvara ja vahel ka seadmete rendilepingud sisaldavad pikendamis- ja/või lõpetamisõigust. Neid õigusi kasutatakse selleks, et maksimeerida lepingute haldamisel oma tegevuse paindlikkust. Rendiperioodi määramisel võtab ettevõtte arvesse kõiki fakte ja asjaolusid, mis võiksid luua majandusliku stiimuli pikendamise õiguse kasutamiseks. Rendiperioodi määramisel arvestatakse võimaliku pikendamise perioode vaid juhul, kui on piisavalt kindel, et seda õigust kasutatakse.

Lühiajaliste ja madala väärtusega vara rendilepingutega seotud rendimakseid kajastatakse kasumiaruandes lineaarselt kuluna. Lühiajalised rendilepingud on sellised rendilepingud, mille rendiperiood on kuni 12 kuud. Madala väärtusega varade hulka kuuluvad varad, mille hinnanguline väärtus jääb alla 5000 USA dollari, milleks on peamiselt IT seadmed ning madala väärtusega seadmed ja tööriistad.

	31. detsember 2022 EUR	31. detsember 2021 EUR
Pikaajalised laenukohustised:		
Ostuõigusega rendikohustised	128 846	180 440
Ostuõiguseta rendikohustised	1 994 248	2 491 871
	2 123 094	2 672 311
Lühiajalised laenukohustised:		
Ostuõigusega rendikohustised	78 875	97 041
Ostuõiguseta rendikohustised	527 815	516 519
	606 690	613 560
Laenukohustised KOKKU:	2 729 784	3 285 871

(i) **Õiglaselised väärtused:** muutuva intressimäära tõttu olid laenukohustiste ja ostuõigusega rendikohustiste bilansilised väärtused 2022. ja 2021. aasta 31. detsembri seisuga ligilähedased nende õiglasele väärtusele. Ostuõiguseta rendikohustiste hinnanguline õiglane väärtus aruandeperioodi lõpus oli 2 345 151 eurot; selle leidmiseks kasutati Eesti Panga keskmist laenuintressi, mis oli 4,72%.

(ii) **Välisvaluutat:** laenukohtiste bilansilised väärtused on fikseeritud eurodes.

(iii) **Pikaajaliste laenukohustiste tähtajad** on 2–5 aastat.

(iv) **Rendikohustised**

	31. detsember 2022 EUR	31. detsember 2021 EUR
Ostuõigusega rendikohustised:		
Kuni 1 aasta	78 875	97 041
1–5 aastat	128 846	180 440
	207 721	277 481
Ostuõiguseta rendikohustised:		
Kuni 1 aasta	527 815	516 519
1–5 aastat	1 994 248	2 491 871
	2 522 063	3 008 390
Rendikohustiste nüüdisväärtus	2 729 784	3 285 871
Rendikohustiste tulevased finantskulud	155 255	210 832
Minimaalsed rendimaksed kokku	2 885 039	3 496 703

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

24 Laenukohustised (jätkub)

	31. detsember 2022 EUR	31. detsember 2021 EUR
Minimaalsed rendimaksed:		
Kuni 1 aasta	661 398	676 728
1–5 aastat	2 223 641	2 819 975
	2 885 039	3 496 703

2022. ja 2021. aasta 31. detsembri seisuga olid ostuõigusega rendikohustised sisuliselt tagatud, kuna õigused renditavale varale lähevad rendilepingu rikkumisel automaatselt tagasi rendileandjale.

(v) 2022. ja 2021. aasta 31. detsembri seisuga oli **kasutamata saldo** null eurot.

(vi) Intressimäärad ja intressimäära muutused

2022. ja 2021. aasta 31. detsembri seisuga olid laenukohustised muutuva intressimääraga, millele lisandus marginaal, ning turumääradega kooskõlas.

Ettevõtte laenukohustiste avatus intressimäärade muutustele ja lepinguliste ümberhindamiste kuupäevad on järgmised:

	31. detsember 2022 EUR	31. detsember 2021 EUR
Ujuv intressimäär: 3 kuud või vähem	27 190	-
Ujuv intressimäär: 3–12 kuud	180 530	277 481
Fikseeritud intressimäär (ostuõigusega vara kasutusõigus)	2 522 064	3 008 390
	2 729 784	3 285 871

(vii) Pandid, tagatised ja eritingimused

Kõik Food Union Groupi põhi- ja käibevarad on panditud vastavate finants-, kommerts-, hüpoteek jne lepingute alusel, et tagada kõiki Food Union Groupi olemasolevaid ja tulevase kohustisi ja kohustusi, mis on seotud krediidikorralduse raamlepingu, vaba tagasimaksega krediidlepingu, allutatud laenu ning tagatisagendi lepingu ja/või kõnealustest ettevõttest VTB Bank (Europe) SE sõlmitud lepingutest tulenevate mis tahes muude finantsdokumentidega. Krediidikorralduse raamlepingu kohaselt on osad Food Union Groupi majandusüksused (sh Premia Tallinna Külkhoone AS) võlgnikud ning Food Union Holding (CY) Company Limited (emaettevõtte) ja LLC Food Union Management (laenusaja) käendajad.

(viii) Aasta jooksul toimunud liikumised laenukohustistes

	2022 EUR	2021 EUR
Liikumised ostuõigusega rendikohustistes:		
Saldo aasta alguses	277 481	339 557
Saadud	36 550	74 940
Tagasimakstud	(106 311)	(137 017)
Arvestatud intressid (lisa 12)	6 612	7 541
Makstud intressid	(6 611)	(7 540)
Saldo aasta lõpus	207 721	277 481

	2022 EUR	2021 EUR
Liikumised ostuõigusega rendikohustistes:		
Saldo aasta alguses	3 008 391	3 493 197
Aasta jooksul lisandunud	42 446	18 715
Aasta jooksul makstud	(528 773)	(503 521)
Arvestatud intressid (lisa 12)	58 005	66 117
Makstud intressid	(58 006)	(66 118)
Saldo aasta lõpus	2 522 063	3 008 390

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

25 Võlad tarnijatele ja muud võlad

Võlad tarnijatele on kohustused tasuda kaupade või teenuste eest, mis on tavapärase äritegevuse käigus tarnijatelt soetatud. Võlgnevused liigitatakse lühiajalisteks kohustisteks, kui need kuuluvad tasumisele ühe aasta jooksul (või tavapärase äritsükli käigus, kui see on pikem). Vastasel juhul kajastatakse neid pikaajaliste kohustistena. Võlad tarnijatele võetakse algselt arvele õiglasest väärtusest ning kajastatakse seejärel korregeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

	31. detsember 2022 EUR	31. detsember 2021 EUR
Võlad tarnijatele	3 346 341	3 455 161
Muud võlad	195 036	205 362
Viitvõlad	340 290	321 952
Sotsiaalkindlustus ja samalaadsed sissemaksed	158 497	151 491
Käibemaks	232 036	272 288
Üksikisiku tulumaks	76 647	69 657
Muud maksud	23 608	15 284
Võlgnevused seotud osapooltele (lisa 27 (ii))	286 334	5 126
	4 658 789	4 496 321

Ühe aasta jooksul tarnijatele ja teistele osapooltele tasumisele kuuluvate võlakohustiste õiglane väärtus on ligilähedane nende bilansipäeva bilansilisele väärtusele.

Nii 2022. kui ka 2021. aasta 31. detsembri seisuga oli ettevõtte tarnijatele ja teistele osapooltele tasumisele kuuluvate võlakohustiste bilansiline väärtus fikseeritud peamiselt eurodes.

26 Tingimuslikud kohustused

(i) Garantiid

2020. aasta 31. detsembri seisuga oli Premia Tallinn Külkhoone AS väljastanud tagatisraha summas 566 078 eurot kinnisvararendi arвете tasumise garanteerimiseks. 2021. aastal vähendati tagatisraha 271 823 euron, 2022. aastal tõsteti 275 903 euron (lisa 22).

(ii) Panditud varad

VTB Bank (Europe) SE kasuks on panditud 4 008 284 Premia Tallinna Külkhoone AS-i aktsiat ja pangakonto Citadele banka Eesti filiaalis.

Lisainformatsioon muude ettevõtte laenukohustistega seoses panditud varade kohta on toodud lisa 24 (vii).

(iii) Maksu- ja Tolliametiga seotud tingimuslikud kohustised

Maksuhalduril on igal ajal õigus kontrollida Premia TKH maksuarvestust 3 kuni 5 aasta jooksul pärast vastava maksudeklaratsiooni esitamise tähtaega ning määrata vajadusel täiendavaid maksukontrolle, intresse ja trahve. Ettevõtte juhtkond ei ole teadlik asjaoludest, mille tulemusena võiks tekkida ettevõttele sellega seoses olulisi lisakohustisi.

27 Tehingud seotud osapooltega

Seotud osapoolteks loetakse osapooli, kellest üks omab teise üle kontrolli või olulist mõju finants- ja äritegevust puudutavate otsuste tegemisel.

Seotud osapooled on:

- Ettevõtte ainuaktsionär Food Union Holding (CY) Company Limited ja isikud, kellel on oluline mõju Food Union Holding (CY) Company Limitedi üle
- Food Union Holding (CY) Company Limitedi konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted
- Nõukogu liikmed ja kõigi ettevõtte üksuste juhatuste liikmed
- Eespool nimetatud isikute lähisugulased ning nendega seotud ettevõtted

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

27 Tehingud seotud osapooltega (jätkub)

Seotud osapooltega toimusid järgmised tehingud:

(i) Müük ja muud teenused ning juhtivtöötajate tasud

(i.1) Kaupade ja muude teenuste müük seotud osapooltele

	2022	2021
	EUR	EUR
Kaupade (peamiselt jäätise) müük	1 757 946	1 611 038
	1 757 946	1 611 038

Müügitulu seotud osapooltele geograafiliste piirkondade kaupa (kliendi asukoha alusel)

Leedu	1 483 499	1 224 826
Läti	215 954	291 957
Taani	58 443	75 434
Muud	50	18 821
	1 757 946	1 611 038

(i.2) Kaupade ja teenuste ost

Kaupade ost (müüdud toodangu kulu)	6 255 534	5 043 268
Saadud teenused (müügi- ja turustuskulud)	-	8 702
Saadud teenused (üldhalduskulud)	439 551	510 825
	6 695 085	5 562 795

(i.3) Juhtivtöötajate tasud

Aruandeaastal juhtivtöötajatele makstud tasud olid kokku 473 339 eurot (2021: 296 355 eurot). Vt lisa 11.

(ii) Aastalõpu saldod

	31. detsember	31. detsember
	2022	2021
	EUR	EUR
Nõuded seotud osapoolte vastu (lisa 21)		
Premia KPC JSC	113 971	69 298
Mejerigaarden JSC	-	7 842
Muud	2 547	2 197
	116 518	79 337
Võlgnevused seotud osapooltele (lisa 25)		
Food Union Management LLC	177 210	-
Valmieras piens JSC	50 258	-
Rīgas Piena kombināts JSC	58 866	5 126
	286 334	5 126

Ülaltoodud jooksva aasta lõpu saldod ei kanna intresse, on tagatiseta ning on nõudmisel tagasi makstavad. Seotud osapoolte vastu olevate nõuete väärtus ei ole langenud.

(iii) Laenud seotud osapooltele

	2022	2021
	EUR	EUR
Kontsernikonto hoiuse liikumine:		
Saldo aasta alguses	8 870 957	3 006 394
Aasta jooksul antud laenud	4 880 000	7 840 000
Aasta jooksul tagasi makstud laenud	(1 330 000)	(1 990 000)
Arvestatud intressid (lisa 9 (a))	316 161	164 300
Makstud intressid	(291 065)	(149 737)
Saldo aasta lõpus (lisa 19)	12 446 053	8 870 957

2022. ja 2021. aasta 31. detsembri seisuga oli ettevõttel kehtiv kontsernikonto leping Food Union Groupis varahaldusteenuseid osutava ettevõttega Food Union Management SIA. Leping võimaldab osalist tagasimaksmist üks tööpäev peale taotluse esitamist, täielikku tagasimaksmist aga viis tööpäeva peale lepingu lõppu.

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

27 Tehingud seotud osapooltega (jätkub)

Kõikide laenude intressitulu kajastatakse laenude õiglase väärtuse alusel, kasutades sisemise intressimäära meetodit. 2022. ja 2021. aastal ei olnud vaja seotud osapooltele antud laenude väärtuse languse katteks eraldist moodustada.

28 Sündmused pärast aruandeperioodi lõppu

Aruandeaasta lõpu ja käesoleva raamatupidamise aastaaruande allkirjastamise vahelisel perioodil ei ole toimunud sündmusi, mis nõuaksid käesoleva aruande või selle lisade korrigeerimist või seal avalikustamist.

JUHATUSE ALLKIRJAD 2022. MAJANDUSAASTA ARUANDELE

Käesolevaga kinnitame Premia Tallinna Külkhoone AS-i 2022. majandusaasta aruandes esitatud andmete õigsust:

Nimi	Ametikoht	Allkiri	Kuupäev
Aivar Aus	Juhatuse liige		31. märts 2023

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Premia Tallinna Külmhoone AS aktsionärile

Arvamus

Oleme auditeerinud Premia Tallinna Külmhoone AS raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2022 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta koondkasumiaruannet, rahavoogude aruannet, omakapitali muutuste aruannet ja raamatupidamise aastaaruande lisasid ning aastaaruande koostamisel kasutatud peamiste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt Premia Tallinna Külmhoone AS finantsseisundit seisuga 31. detsember 2022 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide rahvusvahelise eetikakoodeksi (sh rahvusvaheliste sõltumatuse standardite) (edaspidi: IESBA koodeks) ja Eestis finantsaruannete auditi läbiviimisel asjasepuutuvate eetikanõuetega, mis meile rakenduvad, ning oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele ja IESBA koodeksile.

Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet. Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Tegevusaruande osas viisime läbi ka Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduses nõutud protseduurid. Need protseduurid hõlmavad hindamist, kas tegevusaruanne on olulises osas kooskõlas raamatupidamise aastaaruandega ning koostatud vastavalt Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse nõuetele.

Auditi käigus tehtud töö põhjal oleme jõudnud järgmisele järeldusele:

- ▶ tegevusaruanne on olulises osas kooskõlas raamatupidamise aastaaruandega;
- ▶ tegevusaruanne on koostatud vastavalt asjakohastele Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses sätestatud nõuetele.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused raamatupidamise aastaaruande osas

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ning õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ning sellise sisekontrollisüsteemi eest nagu juhtkond peab vajalikuks, võimaldamaks raamatupidamise aastaaruande korrektset koostamist ja esitamist ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvahelistele auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- ▶ teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusel. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- ▶ omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamusel avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- ▶ hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- ▶ teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- ▶ hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

Tallinn, 31. märts 2023

Olesia Abramova
Vandeauditori number 561
Ernst & Young Baltic AS
Audiitorettevõtja tegevusloa number 58

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Jäätisetootmine	10521	19479440	50.77%	Jah
Mujal liigitamata toidukaupade hulgimüük	46389	13342788	34.78%	Ei
Toidukaupade, jookide ja tubakatoodete vahendamine	46171	5255101	13.70%	Ei
Muud mujal liigitamata äritegevust abistavad tegevused	8299	287250	0.75%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6033800
E-posti aadress	premia@premia.ee